II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,
tehty 22 päivänä joulukuuta 1999,
valtiontuesta, jonka Espanja on myöntänyt Ramondín SA:lle ja Ramondín Cápsulas SA:lle

(tiedoksiannettu numerolla K(1999) 5203)

(Ainoastaan espanjankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2000/795/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

on mainitun artiklan mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa [1] ja ottanut huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

I MENETTELY

(1) La Riojan autonomisen alueen aluehallituksen puheenjohtaja Sanz Alonso esitti 2 päivänä lokakuuta 1997 päivätyllä kirjeellä (kirjattu saapuneeksi komissioon 23.10.1997 numerolla SG A/38452) kantelun Ramondín SA:lle (jäljempänä 'Ramondín') myönnetyksi väitetystä valtiontuesta.

(2) Komissio ilmoitti 2 päivänä tammikuuta 1998 päivätyllä kirjeellä (D/50003) Espanjalle tästä kantelusta ja kehotti Espanjan viranomaisia esittämään 15 työpäivän kuluessa huomautuksensa ja kaikki tiedot, joiden perusteella komissio voi arvioida, sisältyikö toimenpiteeseen EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea.

(3) Saatuaan 11 päivänä maaliskuuta 1998 lähetetyn muistutuskirjeen (D/51136) Espanjan viranomaiset esittivät huomautuksensa ja toimittivat Baskimaan autonomisen alueen viranomaisten antamia tietoja 13 päivänä maaliskuuta 1998 päivätyllä kirjeellä, joka rekisteröitiin saapuneeksi samana päivänä numerolla SG A/32119.

(4) Komissio ilmoitti 18 päivänä kesäkuuta 1998 päivätyllä kirjeellä (D/52538) La Riojan autonomisen alueen viranomaisille Espanjan viranomaisilta saamansa vastauksen sisällön. Komissio pyysi La Riojan viranomaisilta lisätietoja 17 päivänä heinäkuuta 1998 päivätyllä kirjeellä (D/53048), ja nämä täydensivät kanteluaan kirjeillä, jotka oli päivätty 10 päivänä heinäkuuta 1998 (rekisteröity saapuneeksi 13.7.1998 numerolla SG A/35419) ja 2 päivänä lokakuuta 1998 (rekisteröity saapuneeksi 5.10.1998 numerolla SG A/37220).

[1] EYVL C 194, 10.7.1999, s. 18.

(5) Lehdistössä julkaistujen tietojen perusteella (El Correo 4.10.1998) väitetty tuki merkittiin ilmoittamattomien tukien luetteloon numerolla NN 117/98.

(6) Espanjan viranomaisten esittämien huomautusten ja tietojen sekä La Riojan alueviranomaisten toimittamien lisätietojen perusteella komissio kehotti 26 päivänä lokakuuta 1998 päivätyllä kirjeellä (D/54346) Espanjan viranomaisia toimittamaan 15 työpäivän kuluessa yksityiskohtaiset tiedot Ramondínin investoinnista Laguardiaan — joka ei lehtitietojen mukaan enää ollut suunnittelu- vaan toteutusasteella — sekä tiedot Ramondínin saamasta alueellisesta ja verotuksellisesta tuesta. Samassa kirjeessä korostettiin sitä, että komission katsoessa, että tuki on myönnetty tai sitä on muutettu tekemättä asianmukaisia ilmoituksia, ja kun jäsenvaltiolle on annettu mahdollisuus ilmaista kantansa asiaan, komissio voi tehdä asiassa välipäätöksen, jolla tällaisen tuen maksaminen voidaan keskeyttää välittömästi ja määrätä toimittamaan komissiolle sen asettamassa määräajassa kaikki asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen sen määrittelemiseksi, soveltuuko kyseinen tuki yhteismarkkinoille. Näin ollen komissio ilmoitti Espanjan hallitukselle, että se voi joutua määräämään tuen maksamisen keskeytettäväksi, kunnes asia on tutkittu perusteellisesti.

(7) Espanjan viranomaiset vastasivat komission 26 päivänä lokakuuta 1998 päivättyyn kirjeeseen kirjeillä, jotka oli päivätty 22 päivänä joulukuuta 1998 (rekisteröity saapuneeksi 5.1.1999 numerolla SG A/30062) ja 5 päivänä tammikuuta 1999 (rekisteröity saapuneeksi 6.1.1999 numerolla SG A/30110).

(8) Komissio ilmoitti Espanjan viranomaisille 30 päivänä huhtikuuta 1999 päivätyllä kirjeellä (SG (99) D/2945) päätöksestään aloittaa EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukainen menettely, joka koskee Ramondínille myönnettyjä veronhuojennuksia ([2]). Samalla kirjeellä komissio pyysi Espanjalta eräitä tietoja ja vaati, että Espanja keskeyttäisi Ramondínille jo myönnetyt veronhuojennukset.

(9) Espanjan viranomaiset toimittivat 27 päivänä toukokuuta 1999 päivätyllä kirjeellä (rekisteröity saapuneeksi 10.6.1999 numerolla A/34343) tietoja, jotka liittyivät komission 30 päivänä huhtikuuta 1999 päivätyssä kirjeessä vaatimaan keskeyttämiseen.

(10) Ramondín pyysi 31 päivänä toukokuuta 1999 päivätyllä kirjeellä (rekisteröity 8.6.1999 numerolla A/34240) jäljennöstä menettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä, josta oli ilmoitettu Espanjalle komission 30 päivänä huhtikuuta 1999 päivätyllä kirjeellä.

(11) Komissio toimitti 15 päivänä kesäkuuta 1999 (D/52539) Ramondínille jäljennöksen menettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä, josta oli ilmoitettu Espanjalle komission 30 päivänä huhtikuuta 1999 päivätyllä kirjeellä.

(12) Komissio pyysi 15 päivänä kesäkuuta 1999 päivätyllä kirjeellä (D/52543) Espanjan 27 päivänä toukokuuta 1999 päivätyn kirjeen johdosta, että Espanjan viranomaiset täsmentäisivät komission 30 päivänä huhtikuuta 1999 päivätyssä kirjeessä esitetyn keskeyttämisvaatimuksen täytäntöönpanemiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

(13) Espanjan viranomaiset vastasivat komission 30 päivänä huhtikuuta 1999 päivätyllä kirjeellä esitettyyn tietopyyntöön kirjeillä, jotka oli päivätty 29 päivänä heinäkuuta 1999 (rekisteröity 30.6.1999 numerolla A/34867) ja 8 päivänä heinäkuuta 1999 (rekisteröity 13.7.1999 numerolla A/35270).

(14) Álavan seutukuntakäräjät (Diputación Foral) vastasivat 5 päivänä heinäkuuta 1999 päivätyllä kirjeellä (rekisteröity 19.7.1999 numerolla A/35494) komission 15 päivänä kesäkuuta 1999 päivättyyn kirjeeseen (D/52543) ja täsmensivät tietoja niistä toimenpiteistä, joihin oli ryhdytty komission 30 päivänä huhtikuuta 1999 päivätyssä kirjeessä vaaditun keskeyttämisen toteuttamiseksi.

(15) Kolme asianomaista esitti huomautuksensa kirjeillä, jotka oli päivätty 30 päivänä heinäkuuta 1999 (rekisteröity 4.8.1999 numerolla A/36070), 9 päivänä elokuuta 1999 (rekisteröity 11.8.1999 numerolla A/36242) ([3]) ja 10 päivänä elokuuta 1999 (rekisteröity 11.8.1999 numerolla A/36243) ([4]). Nämä huomautukset toimitettiin Espanjan viranomaisille 26 päivänä elokuuta 1999 päivätyllä kirjeellä (D/63580) huomautusten esittämistä varten. Espanjan viranomaiset eivät ole vastanneet näihin huomautuksiin.

([2]) Ks. alaviite 1.
([3]) Nämä huomautukset saapuivat faksina 10.8.1999 ja myöhemmin postitse.
([4]) Nämä huomautukset saapuivat faksina 10.8.1999 ja myöhemmin postitse.

II LA RIOJAN AUTONOMISEN ALUEEN ESITTÄMÄ KANTELU

(16) La Riojan autonomisen alueen, historialliseen Álavan seutukuntaan rajoittuvan Espanjan alueen, aluehallituksen puheenjohtaja Sanz Alonso esitti 2 päivänä lokakuuta 1997 kantelun olosuhteista, jotka saivat viinipullojen metallikapseleja valmistavan Ramondínin siirtämään tuotantolaitoksensa Logroñosta (La Riojasta) Laguardiaan (Álavaan, Baskimaahan), viiden kilometrin päähän aiemmasta sijaintipaikastaan.

(17) Kantelussaan Sanz Alonso väitti, että Ramondínin päätös perustui toisaalta Álavan seutukuntakäräjien tarjoamiin veroetuihin ja toisaalta investointeihin tarkoitettuihin Baskimaan autonomisen alueen myöntämiin valtiontukiin. Kantelussaan Sanz Alonso pyysi komissiota tutkimaan, ovatko tuon järjestelmän mukaan myönnetyn tuen vaikutukset ja sen yhteisvaikutukset muun Ramondínille myönnetyn tuen kanssa komission hyväksymien tukijärjestelmien mukaiset.

III RAMONDÍN-YRITYS JA SEN INVESTOINTI LAGUARDIASSA

(18) Ramondín on vuonna 1933 Espanjan lain mukaan perustettu yhtiö, joka on erikoistunut valmistamaan kapseleita viini-, kuohuviini- ja muiden laatujuomien pullojen sulkemiseen. Vuodesta 1971 se on ollut sijoittautuneena Logroñoon (La Rioja), ja sillä on kolme tuotantolaitosta (Logroño, Bordeaux ja Meksiko) sekä tytäryhtiöt Yhdysvalloissa, Skotlannissa, Chilessä, Australiassa ja Kiinassa. Baskimaan autonomisen alueen viranomaisille esitetyn investointisuunnitelman mukaan Ramondínin markkinaosuus maailmassa on 40 prosenttia tinaisista sulkukapseleista ja sen tuotanto on 480 miljoonaa kapselia vuodessa. Muiden kilpailijoiden markkinaosuudet ovat seuraavat:

Yritys	Markkinaosuus	Milj. kapselia / v
Pechiney	30 %	360
Relvas	10 %	120
Vatke	6 %	72
Bouchage Métallique	4 %	48
Rivercap	4 %	48
Quibel	3 %	36
Muut	3 %	36
Yhteensä	60 %	720

(19) Vuonna 1997 Ramondínissa oli 300 työntekijää ja sen liikevaihto oli 24 miljoonaa euroa, joista 70 prosenttia kertyi Espanjan ulkopuolelle tapahtuneesta myynnistä. Tämä seikka sekä se, että maailmanmarkkinoilla on hyvin rajallisesti kapseleiden tarjontaa, osoittaa, että tuotteella käydään yhteisön sisäistä kauppaa.

(20) Ramondín perusti 15 päivänä joulukuuta 1997 uuden yhtiön, Ramondín Cápsulas SA:n (jäljempänä 'Ramondín Cápsulas'), jonka toiminta alkoi syyskuussa 1999. Tarkoituksena oli, että Ramondín Cápsulas ottaisi huolehtiakseen kaikista Ramondínin toiminnoista, ja Ramondínin toiminta lakkaisi vuoden 1999 lopussa.

(21) Espanjan viranomaisten toimittamista tiedoista ilmenee, että Ramondín oli aluksi suunnitellut 4 270 miljoonan pesetan investointia, johon sisältyi sekä La Riojan laitosten siirtäminen Laguardiaan (Álavaan) että uuden tuotantolaitoksen rakentaminen.

(22) Myöhemmin Ramondín päätti toteuttaa uudet investoinnit Ramondín Cápsulasin välityksellä, jonka pääomasta 99,8 prosenttia on Ramondínin hallussa.

(23) Espanjan viranomaisten mukaan yritys aikoo investoida 1 950 miljoonaa pesetaa vuosina 1998—2000 uuden Laguardiaan (Álavaan) perustettavan tehtaan rakentamiseen. Tehtaaseen tulee kolme tuotantolinjaa: kahdella valmistetaan sulkemiskapseleita ja kolmannella laminoidaan akkuihin käytettävää lyijylevyä.

(24) Baskimaan autonomisen alueen viranomaisille alun perin esitetyssä investointisuunnitelmassa kaavailtiin 30 uuden työpaikan perustamista ja katsottiin tukikelpoisiksi seuraavat kustannukset:

(1 000 ESP)

	1998	1999	2000	Yht.
Maa ja rakennukset	438 666			438 666
Laitteet	932 000	214 000	170 000	1 316 000
Tukikelpoiset kustannukset yhteensä	1 370 666	214 000	170 000	1 754 666

(25) Tällä investoinnilla Ramondín pyrkii saavuttamaan 5 miljardin pesetan liikevaihdon vuonna 1999 ja 5,96 miljardin pesetan (35,82 miljoonan euron) liikevaihdon vuonna 2001.

IV TUKITOIMET, EY:N PERUSTAMISSOPIMUKSEN 88 ARTIKLAN 2 KOHDAN MUKAISEN MENETTELYN ALOITTAMINEN, TIETOPYYNTÖ JA LYKKÄYSVAATIMUS

(26) Ramondín ja Ramondín Cápsulas ovat saaneet seuraavat tuet:

— Baskimaan aluehallituksen 15 päivänä lokakuuta 1998 myöntämä 150 miljoonan Espanjan pesetan avustus Ramondín Cápsulasille osana alueellista Ekimen-tukiohjelmaa ([5]). Avustus myönnettiin 1 754 miljoonan Espanjan pesetan investointiin, joten tuki-intensiteetti on 8,55 prosentin bruttoavustusekvivalentti. Enimmäisintensiteetti, joka Baskimaassa saadaan myöntää, on 25 prosentin nettoavustusekvivalentti ([6]).

— Verohyvitys, joka on 45 prosenttia Ramondínille Álavan seutukuntakäräjien päätöksellä 738/97 21 päivänä lokakuuta 1997 myönnetystä 3 857 miljoonan pesetan kokonaissummasta; tämä hyväksyttiin historiallisen seutukunnan talousarviolakiin sisältyneen verotusmääräyksen perusteella ([7]).

([5]) Komissio on hyväksynyt tukiohjelman 13.12.1996 päivätyllä kirjeellä SG (96) D/11028 (valtiontuki N 529/96). Baskimaan hallituksen asetus, jolla tukiohjelma perustettiin (Decreto nº 289/1996, 17.12.1996) on julkaistu Baskimaan virallisessa lehdessä *Boletín Oficial del País Vasco (BOTHA)*, nº 246, 23.12.1996, s. 20138.

([6]) Baskimaan aluetukien sallittu enimmäismäärä Espanjan aluetukikartan mukaan (EYVL C 25, 31.1.1996, s. 3).

([7]) Ks. kuudes lisäys 20.12.1994 annettuun alueelliseen säädökseen (Norma Foral) 22/1994 (talousarviolaki), jonka voimassaoloa jatkettiin vuoden 1997 loppuun seuraavilla säädöksillä: 20.12.1995 annetun alueellisen säädöksen 33/1995 (talousarviolaki) viides lisäys, 5.7.1996 annetun alueellisen säädöksen 24/1996 poikkeusmääräyksen 2.11 kohta (yhtiöverolaki) ja 18.12.1996 annetun alueellisen säädöksen 31/1996 seitsemäs lisäys (talousarviolaki). Verohyvitys voidaan 1.1.1998 alkaen myöntää 19.12.1997 annetun alueellisen säädöksen 33/1997 (talousarviolaki) yhdennentoista lisäyksen perusteella ja vuodeksi 1999 17.12.1998 annetun alueellisen säädöksen 36/1998 seitsemännen lisäyksen perusteella (BOTHA 149, 30.12.1998).

— Yhtiöveron veroperustan alennus, joka on 99 prosenttia ensimmäisenä vuotena, 75 prosenttia toisena vuotena, 50 prosenttia kolmantena vuotena ja 25 prosenttia neljäntenä vuotena siitä lähtien, kun veroperusta on ensimmäisen kerran ollut positiivinen. Nämä huojennukset myönnetään vastaperustetuille yhtiöille, jos ne investoivat vähintään 80 miljoonaa Espanjan pesetaa ja luovat vähintään 10 työpaikkaa ([8]). Uutena yrityksenä Ramondín Cápsulas voi saada nämä huojennukset.

(27) Ramondín ja Álavan kehitysvirasto, joka on historiallisen Álavan seutukunnan viranomaisten valvonnassa toimiva elin, sopivat lisäksi, että yritykselle myytiin Casablancan teollisuusalueelta Laguardiasta (Álavassa) 55 050 m²:n teollisuuskiinteistö, jonka neliöhinnaksi sovittiin 2 500 pesetaa.

(28) Näiden seikkojen perusteella komissio ilmoitti Espanjalle 30 päivänä huhtikuuta 1999 päättäneensä seuraavaa:

— Espanjaa vaaditaan toimittamaan kaikki tarpeelliset tiedot, joiden pohjalta voidaan tutkia, onko Ramondínille Ekimen-järjestelystä myönnetty investointituki tukiohjelman hyväksymisestä tehdyn päätöksen mukainen (”Ekimeniä koskeva tietopyyntö”). Koska oli kyse vain tehtaan siirtämistä viiden kilometrin päähän entisestä sijaintipaikastaan, komissio ilmoitti epäilevänsä, voitiinko Ramondínin investointia pitää ”alkuinvestointina” alueellisesta valtiontuesta annettujen suuntaviivojen ([9]) mukaisessa merkityksessä.

— Aloitetaan EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukainen menettely, joka koskee Ramondínin saamia veronhuojennuksia eli i) verohyvitystä, joka vastaa 45:tä prosenttia investoinnista ja ii) veroperustan alennusta, jota sovelletaan uusiin yrityksiin, jotka investoivat vähintään 80 miljoonaa pesetaa ja perustavat vähintään 10 työpaikkaa (”menettelyn aloittaminen”).

— Espanjaa vaaditaan heti keskeyttämään edellä mainittujen verotuksellisten tukien maksaminen (”keskeytysvaatimus”).

— Espanjaa vaaditaan toimittamaan tiedot maakaupasta, jolla Álavan kehitysvirasto myi kiinteistön Ramondínille; näiden tietojen perusteella on voitava arvioida, sisältyykö tähän kiinteistökauppaan tukea (”kiinteistöä koskeva tietopyyntö”).

V **ESPANJAN VASTAUS EY:N PERUSTAMISSOPIMUKSEN 88 ARTIKLAN 2 KOHDAN MUKAISEN MENETTELYN ALOITTAMISEEN, TIETOPYYNTÖÖN JA KESKEYTYSVAATIMUKSEEN**

V.1 **Menettelyn aloittaminen**

(29) Espanja ilmoitti 27 päivänä toukokuuta 1999 päivätyllä kirjeellä, että Ramondín Cápsulasin verotuskohtelu perustuu yleisen verojärjestelmän sovellukseen, ja että Ramondín Cápsulasille ei ole myönnetty valtiontukea, vaan siihen on ainoastaan ”konkreettisesti sovellettu” verohyvitystä; vastauksessa myönnettiin myös, että on mahdollista soveltaa yritykseen myös edellä mainittua veroperustan alennusta.

V.2 **Keskeytysvaatimus**

(30) Espanja ilmoitti 27 päivänä toukokuuta 1999 päivätyllä kirjeellä komissiolle, että maksun keskeyttämiseen ei ollut aihetta, koska varojen siirtämistä ei tapahtunut.

(31) Vastauksessaan komission 15 päivänä kesäkuuta 1999 päivättyyn kirjeeseen (D/52543), jossa vaadittiin Espanjaa täsmentämään, millaisiin toimenpiteisiin se oli ryhtynyt maksun keskeyttämiseksi, Espanja ilmoitti, että Ramondín Cápsulas hyötyisi verohyvityksistä ainoastaan sillä hetkellä kun se aloittaisi toimintansa (syyskuussa 1999), ja silloinkin vain jos se tuottaisi voittoa. Espanja ilmoitti myös, että se toteuttaisi aiheelliset toimenpiteet verohyvityksen keskeyttämiseksi heti kun verohyvitysten soveltamisedellytykset täyttyisivät.

([8]) Yhtiöverosta 5.7.1996 annetun alueellisen säädöksen 24/1996 26 artikla.
([9]) EYVL C 74, 10.3.1998, s. 9.

V.3 **Ekimeniä koskeva tietopyyntö**

(32) Baskimaan autonomisen alueen viranomaiset vahvistivat myöntäneensä Ramondín Cápsulasille 0,9 miljoonan euron (150 milj. ESP) avustuksen. Ne vahvistivat myös, että Ramondínin investointi koostui toisaalta sen laitoksien siirtämisestä Logroñosta uuteen toimipaikkaan Laguardiaan (Álavaan), mikä merkitsi, että Ramondín Cápsulas otti hoitaakseen Ramondínin toiminnan, ja toisaalta tuotantokapasiteetin lisäyksestä, johon liittyi uuden tuotantolinjan perustaminen, jolla laminoidaan auton akkuihin käytettäviä lyijylevyjä. Näin ollen osa uuden laitoksen perustamisesta merkitsi vain vanhojen laitteiden asentamista uuteen paikkaan. Numerotiedot, jotka on päivitelty kesäkuussa 1999 alla olevaan taulukkoon, osoittavat, että uusinvestointi on 53,6 prosenttia uusista laitoksista:

Investointi	Uusi	Siirto
Kiinteistö	194 076 000	
Rakennus	1 471 483 000	
Laitteet	935 637 000	2 250 000 000
Yhteensä ESP	2 601 196 000	2 250 000 000
Yhteensä EUR	15 633 502	13 522 772

(33) Baskimaan hallitus vahvisti, että tukikelpoisten kustannusten laskemisessa otettiin huomioon vain osa uudesta investoinnista, 10,54 miljoonaa euroa. Tukikelpoiset kustannukset vastaavat kustannuksia, jotka sisältyivät nettoavustusekvivalentin (NAE) laskemisessa käytettyyn vakioveroperustaan, eli kiinteistö-, rakennus- ja laitekustannuksiin. Tuen määrä (0,9 miljoonaa euroa) on 8,53 prosenttia (brutto) tukikelpoisista kustannuksista, mikä on selvästi alueellisen enimmäistuen (25 prosenttia NAE) enimmäismäärää vähemmän.

V.4 **Kiinteistöä koskeva tietopyyntö**

(34) Espanjan viranomaiset vahvistivat, että Ramondínin hankkiman kiinteistön omistaja oli yhtiömuotoinen Álavan kehitysvirasto, seutukuntakäräjien omistama julkinen yritys.

(35) Lisäksi Espanjan viranomaiset esittivät kaksi arviointia, jotka oli päivätty 16 päivänä kesäkuuta 1997 ja 21 päivänä kesäkuuta 1997 eli ennen kuin kiinteistö myytiin Ramondínille lokakuussa 1997. Viranomaiset väittävät, että nämä kaksi asiantuntijaselvitystä ovat kaksi riippumatonta arviota, jotka vastaavat komission tiedonannossa julkisten viranomaisten tekemiin maa-alueita ja rakennuksia koskeviin kauppoihin sisältyvistä tuista ([10]) sisältyviä vaatimuksia. Ensimmäisessä arviossa neliöhinnaksi esitetään 2 900 pesetaa koko teollisuusalueella, jolla Ramondínin ostama kiinteistö sijaitsee. Toisessa neliöhinnaksi asetetaan 2 500 pesetaa kunnallistekniikalla varustetulle alueelle, ja samalla sanotaan nimenomaan, että kyseessä on ”puhtaasti kaupallinen eli markkinahintainen” arvio.

VI **ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET**

(36) Huomautuksia saatiin Ramondínilta, La Riojan autonomiselta alueelta ja Kastilian ja Leónin aluehallitukselta.

VI.1 **Ramondín**

(37) Ramondín esittää periaatteellisen huomautuksen, että se ei ole ulkopuolinen, jonka etua asia koskee, vaan tuensaaja, ja että siksi se katsoo komission lopullisen päätöksen vaikuttavan välittömästi juuri siihen. Tästä syystä Ramondín haluaa oikeuden tutustua asiakirjoihin ja mahdollisuuden tulla kuulluksi ennen lopullisen päätöksen tekemistä.

([10]) EYVL C 209, 10.7.1997, s. 3.

(38) Itse asiasta Ramondín esittää seuraavaa:

— Ramondín-yritys perustettiin alun perin Baskimaahan, mutta se siirsi laitoksensa Logroñoon (La Riojaan) vuonna 1971, muun muassa niiden etujen vuoksi, joita Logroñon paikallishallinto sille tarjosi.

— Vuonna 1994 Ramondín perusti Manufacturas Ramondín SA -yrityksen, jonka oli tarkoitus asettautua Álavaan. Tuolloin Ramondín olisi voinut saada suuremmat veroedut kuin myöhemmin. Lopulta Ramondín ei kuitenkaan siirtänyt laitoksiaan "koska sillä ei tuolloin ollut mitään syytä lähteä" Logroñon laitoksistaan.

— Vuonna 1995 Logronon kunta päätti määritellä uudelleen sen teollisuusalueen käyttötarkoituksen, jolla Ramondín sijaitsi. Tämä merkitsi, että alueella sijaitsevat yritykset saivat 20 vuotta aikaa lähteä alueelta, joka jatkossa määriteltäisiin asuinalueeksi.

— Ramondínin oltua useita kertoja turhaan yhteydessä kunnan viranomaisiin kunta tarjosi sille tonttia Cantabria II -teollisuusalueelta, joka oli perustettu yli 25 vuotta aikaisemmin. Ramondínille tarjottu tontti sijaitsi kahden sellaisen rakennuksen välissä, joiden "rapistunut ulkonäkö" ei vastaa sitä modernia kuvaa, jonka Ramondín haluaa itsestään antaa.

— Sillä välin Ramondín oli ottanut yhteyttä naapurialueisiin, myös Álavaan, löytääkseen ratkaisun pakkosiirtymisen ongelmaan. Ramondín hyväksyi Álavan tarjoaman vaihtoehdon periaatteessa Casablancan teollisuusalueella Laguardiassa sijaitsevan tontin vuoksi.

— Myönnetty 45 prosentin verohyvitys oli yleinen toimenpide, joka hyödyttää kaikkia yrityksiä, jotka täyttävät hyvityksen myöntämisestä annetussa säädöksessä ilmoitetut ehdot. Näin ollen asiaan ei liittynyt poikkeuksia eikä harkintavallan käyttöä. Hallinto rajoitti toimensa siihen, että se tutki ennakkotarkastuksella, täyttyivätkö tuen myöntämisen edellytykset, joilla hyvitys myönnetään ilman muuta. Kyseessä on siis "säännelty hallintotoimi". Se, että kyseisen verosäännöksen soveltamisedellytyksenä oli 2 500 miljoonan Espanjan pesetan vähimmäisinvestointi, ei tee siitä luonteeltaan valikoivaa, koska tähän oli perusteena se, että tarkoituksena oli houkutella Álavaan suuria yrityksiä, jotka tuottaisivat enemmän verotuloa kuin pienet. Kyseessä ei ole myöskään väliaikainen sääntö, koska sen voimassaoloa pidennettiin vuosittain, mikä osoitti, että se oli tarkoitettu pysyväksi. Verohyvitys ei ole rinnakkainen Ekimen-järjestelyn kanssa. Tämän todistaa niiden erilainen maantieteellinen täytäntöönpanoalue ja aineellinen sisältö.

— Veropohjan alentaminen uusien yritysten osalta on sekin yleinen toimenpide, sillä sitä sovelletaan tuensaajan toimialasta riippumatta. Kyseessä on toimenpide, jonka tavoitteena ei ole siirtää yrityksiä vaan edistää tietyn maantieteellisen alueen monipuolisuutta, mikä on oikeutettu tavoite.

— Ramondínin Laguardiaan tekemä investointi on selvästi "alkuinvestointi", sillä kyseessä on uuden laitoksen perustaminen, jossa on uusia tuotantolinjoja tai joka vaihtoehtoisesti merkitsee olemassa olevan liiketoiminnan laajentamista.

VI.2 **Kastilian ja Leónin aluehallitus**

(39) Kastilian ja Leónin aluehallitus ilmoittaa huomautuksissaan, että Ramondín siirsi laitoksensa La Riojasta Álavaan niiden valtiontukien vuoksi, joita Baskimaan autonominen alue ja Álavan viranomaiset tarjosivat.

(40) Kastilian ja Leónin aluehallitus ilmoitti lisäksi, että kyseiset verotuet ovat valtiontukia, jotka eivät sovellu yhteismarkkinoille, koska

— ne liittyvät valtion veroihin ja ovat siten riippumattomia siitä aluehallinnosta, joka ne on myöntänyt,

— ne merkitsevät Ramondíniin tavallisesti kohdistuvan verorasituksen alentamista,

— ne vaikuttavat suoraan kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, mikä ilmenee Ramondínin investointisuunnitelmaan sisältyvistä tiedoista sekä perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn aloittamisesta tehdyn komission päätöksen perusteena olleesta selvityksestä,

— kyseessä ovat valikoivat edut, jotka suosivat yhtä tiettyä yritystä tai tiettyä tuotannonalaa seuraavista syistä:

i) toimenpiteitä sovelletaan vain kyseisten yritysten ja yhden jäsenvaltion yhden alueen välillä eikä muille alueille sijoittautuneisiin yrityksiin;

ii) verohyvitys on harkinnanvarainen toimenpide, sillä a) sen myöntämisen edellytyksenä on vähintään 2 500 miljoonan Espanjan pesetan investointi, b) hyvityksen myöntävä viranomainen voi päättää, mitkä kyseistä määrää suuremmat investoinnit voivat saada hyvityksen, sekä hyvityksen, soeltamisen rajat ja määräajat;

iii) veroperustan alennus oli harkinnanvarainen, koska se myönnettiin vain vasta perustetuille yrityksille, jotka täyttivät tietyt uusiin investointeihin liittyvät erityisehdot.

(41) Kastilian ja Leónin aluehallitus lisäsi seuraavaa:

— Komissio oli itse noudattanut tätä päättelyä tehdessään päätökset 93/337/ETY ([11]) ja 1999/718/EY ([12]).

— Verotusta koskevan toimivallan jako Espanjassa ei voi missään tapauksessa toimia perusteena sille, että ei noudatettaisi yhteisön valtiontukisääntöjä. Jälkimmäisen seikan kohdalla Kastilian ja Leónin aluehallitus viittasi julkisasiamiehen näkemykseen yhdistetyissä asioissa C-400/97, C-401/97 ja C-402/97 ([13]).

— Espanjan tuomioistuimet totesivat, että kyseiset verotuet muodostivat verotuksellisen erioikeuden, joka vaaransi ja vääristi kilpailua ja johti resurssien tehottomaan suuntaamiseen.

(42) Lopuksi Kastilian ja Leónin aluehallitus korosti, että kyseiset toimenpiteet oli jo toteutettu, mikä rikkoi perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa määrättyä ilmoitusvelvollisuutta ja merkitsi, että tuet olivat mitättömiä.

VI.3 **La Riojan aluehallitus**

(43) La Riojan aluehallitus ilmoitti aluksi, että Ramondínin tuotantolaitosten siirto La Riojasta Álavaan perustui Álavan provinssin viranomaisten tarjoamiin taloudellisiin ja verotuksellisiin etuihin. Ramondín myös ilmaisi selvästi La Riojan autonomisen yhteisön puheenjohtajalle 5 päivänä maaliskuuta 1997 lähettämässään kirjeessä aikovansa käyttää näitä etuja ([14]). Baskimaan autonomisen alueen viranomaisten muuton syyksi väittämiä kaupunkisuunnitteluun liittyviä perusteita ei voida ottaa huomioon, koska maan käyttötarkoituksen muutos tulee voimaan vasta vuonna 2016, ja hankitut oikeudet ovat voimassa siihen asti. Toisaalta Logroñon kiinteistöjen hintaa ei voida pitää ”esteenä”, kuten viranomaiset ilmoittivat.

(44) Erityisesti verotuksellisten tukien osalta La Riojan aluehallitus ilmoittaa seuraavaa:

— Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön ja komission noudattaman käytännön mukaan kyseiset tuet ovat EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtiontukia riippumatta siitä, mikä viranomainen ne myönsi.

— Valtiontuen käsite on aineellinen käsite riippumatta siitä, missä muodossa valtio sen myöntää; veroedut täyttävät tämän ehdon.

— Veroedut merkitsevät Ramondínille taloudellista etua. Sekä verohyvityksen että veropohjan alennuksen tarkoituksena ja vaikutuksena on vapauttaa Ramondín osittain sen nauttimien etujen aiheuttamasta verorasituksesta. Tämä etu ei edellytä minkäänlaista vastasuoritusta verohallinnolle. Verotulojen menetys vastasi valtion varojen käyttämistä veromenojen muodossa.

([11]) EYVL L 134, 3.6.1993, s. 25.
([12]) EYVL L 292, 13.11.1999, s. 1.
([13]) Näitä ei ole vielä julkaistu, mutta ne ovat epävirallisena tekstinä luettavissa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen Internet-sivuilta (http://curia.eu.int/fi/jurisp/index.htm).
([14]) Tässä kirjeessä, jota lainataan menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä (ks. alaviite 1), Ramondínin toimitusjohtaja ilmoitti La Riojan autonomisen alueen aluehallituksen puheenjohtajalle, että todennäköisesti Ramondín muuttaisi La Riojasta Laguardiaan, koska Álavan seutukunta tarjosi sille taloudellisia ja verotuksellisia etuja, paitsi jos La Rioja tekisi ”investointitarjouksen”.

— Kyseiset verotuet vaikuttavat kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, sillä Ramondínin toimialalla on yhteisön sisäistä kauppaa; tinakapseleiden maailmanmarkkinat, joista Ramondínin osuus on 40 prosenttia, ovat kovassa kasvussa, mutta toisaalta alalla on voimakasta kilpailua.

— Tarkasteltavat toimenpiteet ovat erityisiä eivätkä yleisiä, koska niiden tuensaajat ovat tiedossa ja näiden kilpailuasema paranee tukien avulla.

— Verohyvitystä koskevassa määräyksessä asetetaan investoinnin vähimmäismääräksi 2 500 miljoonaa Espanjan pesetaa, ja siksi vain suuret investoijat voivat saada 45 prosentin verohyvitysedun. Kun toimenpide lisäksi sisältyi talousarviolakiin, investointi oli tehtävä tiettynä aikana, mikä antoi Baskimaan viranomaisille paljon harkintavaltaa yksittäisissä hankkeissa. Tämä harkintavalta antoi niille myös mahdollisuuden päättää, mikä osa investoinneista oikeutti verohyvitykseen, ja määritellä kussakin tapauksessa sovellettavat määräajat ja rajoitukset.

— Veroperustan alennuksessa toimenpiteen erityisyys johtaa siihen, että alennuksesta voivat hyötyä vain vasta perustetut yritykset, jotka investoivat 80 miljoonaa pesetaa ja perustavat 10 työpaikkaa.

— Kyseiset kaksi verotoimenpidettä ovat lisäksi aluekohtaisia siten, että niistä voivat hyötyä vain yritykset, joilla on koti- tai toimipaikka Álavassa, jolloin ne ovat edullisemmassa asemassa kuin yritykset, jotka toimivat muualla kyseisen jäsenvaltion alueella.

— Koska verotuki oli myönnetty EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan vastaisesti, se on mitätön.

— Komissio aloitti EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn, joka koski kuutta Baskimaan verotukijärjestelyä, joista myönnetään Ramondínille myönnetyn tuen kaltaisia tukia, mikä vahvistaa tätä analyysia.

(45) La Riojan aluehallitus viittaa myös siihen, että Baskimaan autonomiset viranomaiset perustelevat Ramondínille myönnettyjä tukia sillä, että verotuksessa toimivalta on Espanjassa jaettu. La Riojan hallitus torjui tämän perustelun ja muistutti, että julkisasiamies otti saman kannan edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa C-400/97, C-401/97 ja C-402/97, kuten komissiokin. La Riojan hallituksen mukaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö osoittaa selvästi, että kaikki keinot, jotka merkitsevät sellaista etua, jonka saavat vain jäsenvaltion tietylle alueelle investoivat yritykset, tuo näille yrityksille etua, jota ei voida perustella yleisellä tukijärjestelyllä eikä kyseisen verotusjärjestelmän luonteella.

(46) Lopuksi La Riojan hallitus mainitsee Espanjan korkeimman oikeuden ratkaisun, jossa peruutetaan Ramondínin saamia tukia vastaavat verotoimenpiteet, koska ne olivat kilpailua estäviä, luonteeltaan verotuksellisia tukia ja vääristivät pääoman ja työntekijöiden kohdistumista ja vapaata liikkumista. Tässä ratkaisussa luotuja periaatteita sovellettiin Baskimaan korkeimman oikeuden antamassa tuomiossa, jolla peruutettiin Álavan provinssin käyttöön ottama 45 prosentin verohyvitys.

(47) Espanja ei kommentoinut asianomaisten huomautuksia. Ramondín pyysi lupaa saada tutustua asiakirjoihin ja tulla kuulluksi, mutta komissio katsoo, että valtiontukipäätökset on osoitettu kyseiselle jäsenvaltiolle (ks. esim. asia C-367/95 P, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 2.4.1998 ([15])). Lisäksi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan (nyk. 88 artikla) soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 1 artiklan h kohdassa ([16]) tuensaaja on ”asianomainen osapuoli”. Tässä suhteessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, joka vahvisti yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön (yhdistetyt asiat T-371/94 ja T-394/94, British Airways ym. v. komissio, tuomio 25.6.1998, perustelu 59 ([17])), totesi seuraavaa:

([15]) Kok. 1998, s. I-1719.
([16]) EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.
([17]) Kok. 1998, s. II-2405.

”Erityisesti komission velvollisuudesta antaa tietoja niille, joita asia koskee, yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että ilmoituksen julkaiseminen *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* on asianmukainen keino ilmoittaa kaikille niille, joita asia koskee, menettelyn aloittamisesta (em. asia Intermills v. komissio, tuomion 17 kohta); yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin täsmentänyt, että tiedonannolla 'pyritään ainoastaan saamaan niiltä, joita asia koskee, kaikki tiedot, joista komissiolle voisi olla hyötyä tulevassa toiminnassaan' (asia 70/72, komissio v. Saksa, tuomio 12.7.1973, Kok. 1973, s. 813, 19 kohta).”

Näin ollen komissio katsoo, että Ramondínin oikeuksia asianomaisena suojataan täysin julkaisemalla menettelyn aloittamisesta tehty päätös ja kehottamalla siinä asianomaisia esittämään mahdolliset huomautuksensa.

VII **ARVIO TUISTA**

VII.1 **Ekimen-järjestelystä myönnetty avustus**

(48) Ramondín Cápsulasille myönnettiin 8,55 prosenttia investoinneista kattava avustus, jota ei tarvitse maksaa takaisin. Toimenpide oli osa aiemmin mainittua Ekimen-järjestelyä, joka on komission hyväksymä aluetukiohjelma. Komissio totesi, että tämä tuki oli myönnetty yleisestä tukiohjelmasta ja että se täytti tuen hyväksymispäätöksessä asetetut edellytykset.

(49) Ensimmäiseksi on selvitettävä, onko kyseinen investointi ”alkuinvestointi” alueellisia valtiontukea koskevien suuntaviivojen ([18]) mukaisessa merkityksessä. Ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa Ramondínin laitokset siirrettiin La Riojasta Baskimaahan, komissio epäili, voitiinko Ramondínin investointia kokonaisuudessaan pitää ”alkuinvestointina” niiden säännösten perusteella, jotka koskevat aluetuen arviointia ([19]).

(50) Näiden säännösten mukaan ”alkuinvestointi” määritellään investoinniksi ”kiinteään käyttöomaisuuteen, joka liittyy uuden laitoksen perustamiseen, olemassaolevan laitoksen laajentamiseen tai toimivan yrityksen tuotteen tai tuotantomenetelmän perusteelliseen muuttamiseen” ([20]).

(51) Tämä vahvistettiin 13 päivänä joulukuuta 1996 päivätyssä komission kirjeessä, jossa hyväksyttiin Ekimen-järjestely ([21]). Kirjeessä todettiin, että tukiohjelman osana myönnetty tuki on käytettävä rahoittamaan alkuinvestointeja tai investointeja, joilla laajennetaan tai uudistetaan nykyisiä laitoksia ja että korvausinvestoinnit eivät sisälly tähän tukiohjelmaan.

(52) Espanjan viranomaisten välittämät tiedot vahvistavat, että Ramondín päätti perustaa Laguardiaan uuden tehtaan, joka ei toimisi yhdessä Logroñon tehtaan kanssa. Päinvastoin, Laguardian tehdas korvaisi Logroñon tehtaan. Siten Álavaan perustettu uusi yritys Ramondín Cápsulas otti hoitaakseen kaikki Ramondínin teolliset toiminnot.

(53) Tehtaan siirtämisestä tehtyyn päätökseen sisältyi toisaalta Logroñon tehtaan sulkeminen ja toisaalta Laguardian tehtaan avaaminen. Muutto merkitsi lisäksi tuotantokapasiteetin lisäystä ja uusien tuotantolinjojen käynnistämistä, joihin sisältyi uusi auton akkuihin käytettävien lyijylevyjen laminointilinja.

(54) Kuten 32 kohdassa osoitettiin, Baskimaan autonomiset viranomaiset vahvistivat, että Ramondín Cápsulasille oli myönnetty 150 miljoonan Espanjan pesetan (0,9 milj. euron) avustus. Ramondín Cápsulas aikoo perustaa 30 uutta työpaikkaa, jotka on lisättävä Logronosta uuteen sijaintipaikkaan Laguardiaan siirrettyihin 300 työpaikkaan.

([18]) Ks. alaviite 9.
([19]) Ks. komission tiedonanto alueellisia valtiontukea koskevista suuntaviivoista (EYVL C 31, 3.2.1979, s. 9), ja erityisesti ”alkuinvestoinnin” määritelmää koskevan liitteen 18 kohdan a alakohtaa. Tämä määritelmä toistetaan alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen liitteen 4.4 kohdassa.
([20]) Ks. edellisessä alaviitteessä mainitun liitteen 18 kohdan a alakohta.
([21]) Ks. alaviite 5.

(55) Espanjan viranomaisten toimittamien tietojen perusteella komissio katsoo, että avustus on myönnetty Ekimen-järjestelyn ehtojen ja erityisesti niiden 10 artiklan mukaisesti ja että tuen myöntämisessä on noudatettu 12 artiklassa määrättyä ehdotonta enimmäismäärää, joka on 5 miljoonaa Espanjan pesetaa perustettua uutta työpaikkaa kohden ([22]).

(56) Espanjan viranomaiset vahvistivat myös, että Ramondínin investointi muodostuu toisaalta sen laitosten siirtämisestä Logroñosta Laguardian uuteen laitokseen (Álavaan) ja toisaalta tuotantokapasiteetin lisäyksestä, joka liittyy uuden tuotantolinjan käynnistämiseen; tällä uudella linjalla valmistetaan auton akkuihin käytettäviä laminoituja lyijylevyjä. Näin ollen osa uudesta laitoksesta toimii vain vanhojen laitteiden jatkokäyttäjänä. Vuoden 1999 kesäkuussa seuraavaan taulukkoon päivitetyt numerotiedot osoittavat, että uusi investointi kattaa 53,6 prosenttia uudesta laitoksesta:

Investointikohde	Uusi	Siirretty
Maa	194 076 000	
Rakennus	1 471 483 000	
Laitteet	935 637 000	2 250 000 000
Yhteensä ESP	2 601 196 000	2 250 000 000
Yhteensä EUR	15 633 502	13 522 772

(57) Baskimaan hallitus vahvisti, että tukikelpoisten kustannusten laskemiseksi otettiin huomioon ainoastaan osa uudesta investoinnista, 1 754,666 miljoonaa pesetaa (10,54 milj. euroa). Tukikelpoiset kustannukset vastaavat kustannuksia, jotka sisältyvät siihen verotettavan tulon vakioperustaan, jota käytetään nettoavustusekvivalentin (NAE) laskemiseen eli kiinteistö, rakennus ja laitteet. Avustuksen määrä (0,9 milj. euroa) on 8,53 prosenttia (brutto) tukikelpoisista kustannuksista, paljon aluetuen enimmäisintensiteettiä (25 prosenttia NAE) pienempi.

(58) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että on olemassa seikkoja, joiden perusteella voidaan päätellä Laguardian investoinnin merkitsevän ”olemassaolevan laitoksen laajentamista” alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen 4.4 kohdan mukaisessa merkityksessä ([23]).

(59) Näin ollen komissio päättelee, että se avustuksen osa, jota ei tarvitse maksaa takaisin ja joka on 8,55 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, myönnettiin Ramondín Cápsulasille komission hyväksymän alueellisen Ekimen-tukiohjelman ehtojen mukaisesti.

VII.2 **Álavan kehitysviraston ja Ramondínin kiinteistökauppa**

(60) La Riojan autonomisen alueen aluehallituksen puheenjohtaja väitti kantelussaan, että Ramondín oli hankkinut kiinteistön Laguardiasta edullisin ehdoin.

([22]) ”10 artikla — Avustukset, joita ei tarvitse maksaa takaisin.
Avustuksena myönnettävät tuet, joiden enimmäismäärä voi olla 25 % tuettavasta investoinnista, myönnetään seuraavin perustein:
1. Yleisenä toimenpiteenä myönnetään 10 % tukikelpoiseksi katsotusta investoinnista.
2. Lisäksi strategisissa hankkeissa ja työllistämisen kannalta merkityksellisissä investointihankkeissa, joilla luodaan vähintään 50 työpaikkaa ja joissa investoinnin määrä on vähintään 750 miljoonaa pesetaa, edellä mainittua intensiteettiä nostetaan 5 %-yksikköä.
3. Yritykset, joiden hanke toteutetaan tämän asetuksen 4 artiklassa määrätyllä erityisalueella, saavat lisäavustuksen, joka on 5 %-yksikköä tukikelpoisesta investoinnista.
4. Tuki-intensiteettiä voidaan edelleen korottaa enintään 5 %-yksikköä seuraavin perustein:
— hankkeen integroiminen Baskimaan muuhun teollisuuteen,
— jos investointi tehdään jollekin Baskimaan strategisista aloista,
— työllistämisvaikutus.”
”12 artikla — Tuen rajat, enimmäismäärä ja soveltuvuus
Investointihankkeeseen myönnettävän avustuksen emmmäismäärä on 5 miljoonaa pesetaa jokaista syntyvää työpaikkaa kohden strategisia hankkeita lukuun ottamatta. Avustuksen enimmäismäärä ei kuitenkaan saa ylittää 4:ää miljardia pesetaa. [...]”

([23]) Ks. alaviite 9.

(61) Vastauksessaan tietopyyntöön Espanjan viranomaiset esittivät kaksi arviota, jotka oli päivätty 16 päivänä kesäkuuta 1997 ja 21 päivänä kesäkuuta 1997 eli ennen kuin julkinen yritys Álavan kehitysvirasto myi kiinteistön Ramondínille lokakuussa 1997.

(62) Ensimmäisessä arviossa esitetään neliöhinnaksi 2 900 pesetaa koko sille teollisuusalueelle, jolla Ramondínin hankkima kiinteistö sijaitsee. Toisessa arviossa neliöhinta on 2 500 pesetaa kunnallistekniikalla varustetulla alueella, ja samalla ilmaistaan selvästi, että kyseessä on "puhtaasti kaupallinen eli markkina-arvio".

(63) Komission tiedonannossa julkisten viranomaisten tekemiin maa-alueita ja rakennuksia koskeviin kauppoihin sisältyvistä tuista ([24]) annetaan jäsenvaltioille ohjeita yksinkertaisesta menettelystä, jolla jäsenvaltiot voivat myydä maa-alueita ja rakennuksia niin että kyse ei ole valtion tuen myöntämisestä, eli myymällä ne tarjouskilpailulla, jolle ei aseteta ehtoja. Jos viranomaiset eivät aio käyttää tätä menettelyä, on teetettävä arvio yhdellä tai useammalla riippumattomana arvioijalla ennen kuin myyntineuvottelut aloitetaan, jotta voidaan määrätä kaupan arvo markkinaindikaattorien ja yleisesti hyväksyttyjen arviointiperusteiden mukaisesti. Tällä tavoin määrätty hinta on vähimmäishinta, joka voidaan hyväksyä ilman että kyseessä olisi valtiontuki.

(64) Edellä mainitun tiedonannon ([25]) perusteella komissio katsoo, että nämä arviot laadittiin ennen myyntineuvotteluja ja että niitä esitti kaksi riippumatonta arvioitsijaa siten, että arviot mahdollistivat markkina-arvon määrittelyn yleisesti hyväksyttyjen markkinaindikaattoreiden ja arviointinormien mukaisesti.

(65) Komissio katsoo, että Ramondínin lokakuussa 1997 maksama neliöhinta 2 500 pesetaa sijoittuu siihen vaihteluväliin (2 500—2 900 pesetaa/neliömetri), jonka riippumattomat arvioijat ennen kaupan tekemistä määrittivät. Tällä perusteella komissio päättelee, että kyseinen hinta vastaa alhaisinta myyntihintaa, joka voidaan hyväksyä voimatta puhua valtiontuesta.

(66) Näin ollen Álavan kehitysviraston Ramondínille Casablancan teollisuusalueelta Laguardiasta (Álavasta) myymän 55 050 m^2:n kiinteistön kauppaan 2 500 pesetan neliöhintaan ei ole voitu todeta sisältyvän minkäänlaista valtiontukea.

VII.3 **Verohyvitys, joka vastaa 45:tä prosenttia investointikustannuksista, ja veroperustan alennus uusille yrityksille**

(67) Espanjan valtion ja Baskimaan verotussuhteita sääntelee taloussopimus, joka on vahvistettu 13 päivänä toukokuuta 1981 annetulla lailla 12/1981 sellaisena kuin se on muutettuna 4 päivänä elokuuta 1997 annetulla lailla 38/1997. Taloussopimuksen mukaan Álavan maakuntaneuvosto voi määrätyin edellytyksin päättää omalla alueellaan sovellettavasta verojärjestelmästä sekä ylläpitää ja säännellä sitä, lukuun ottamatta tulliin, veromonopoleihin ja alkoholiin liittyviä veroja ja maksuja, jotka kuuluvat yksinomaan keskushallinnon toimivaltaan ([26]). Taloussopimukseen perustuvien valtuuksiensa nojalla Álavan maakuntaneuvosto perusti yhtiöverotukseen liittyvän investointien verotukijärjestelmän. Tämän tuen saajia ovat luonnolliset ja oikeushenkilöt, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa Álavan maakunnassa.

(68) Komissio korostaa myös, että verokannustimet, jotka ovat samanlaisia kuin tässä tapauksessa arvioitavat (verohyvitys ja veroperustan alennus), on julistettu yhteismarkkinoille soveltumattomiksi päätöksessä 1999/718/EY (Daewoo Electronics Manufacturing España SA), josta ilmoitettiin Espanjan viranomaisille 15 päivänä maaliskuuta 1999 päivätyllä kirjeellä ([27]).

VII.3.1 *Verohyvitys*

(69) Ramondínille myönnetty verohyvitys perustuu maakuntalain (Norma Foral) 22/1994 kuudenteen lisäykseen, joka koskee Álavan maakunnan vuoden 1995 talousarvion täytäntöönpanoa ja kuuluu seuraavasti:

([24]) Ks. alaviite 10.
([25]) Ks. alaviite 10.
([26]) Ks. taloussopimuksen 6 artikla sellaisena kuin se on esitetty 4 päivänä elokuuta 1997 annettuun lakiin 38/1997.
([27]) Ks. alaviite 12.

”Uuden aineellisen käyttöomaisuuden hankintaan tammikuun 1 päivän 1995 ja joulukuun 31 päivän 1995 välisenä aikana tehtyjen investointien 2 500 miljoonaa Espanjan pesetaa ylittävästä osasta voidaan Álavan maakuntaneuvoston päätöksellä vähentää verohyvitystä 45 prosenttia investoinnin määrästä vähennyksenä lopullisesta verona maksettavasta määrästä.

Verohyvitykset, joita ei ole käytetty, koska ne ylittävät maksettavan veron määrän, voidaan siirtää myöhemmäksi aina 9 vuoden päähän siitä vuodesta, jolloin Álavan maakuntaneuvoston päätös on tehty.

Álavan maakuntaneuvoston päätöksessä määrätään kuhunkin yksittäistapaukseen sovellettavista aikarajoista ja rajoituksista.

Tämän määräyksen nojalla myönnetyt edut eivät ole yhteensopivia minkään muun veronhuojennuksen kanssa, joka samoista investoinneista voitaisiin myöntää.

Álavan maakuntaneuvosto päättää myös investointiprosessin kestosta; siihen voi sisältyä myös investointeja, jotka on tehty investointeihin johtavan hankkeen valmisteluvaiheen aikana.”

(70) Säädöksen voimassaoloa jatkettiin vuonna 1996 kyseisen vuoden talousarviolailla (Norma Foral 33/1995), sellaisena kuin se on muutettuna uudella yhtiöverolailla (Norma Foral 24/1996, jolla poistettiin viittaus toisessa kappaleessa olleeseen 9 vuoden määräaikaan), ja vuonna 1997 kyseisen vuoden talousarviolailla (Norma Foral 31/1996). Verohyvitys, joka vastaa 45:tä prosenttia investointien määrästä, säilytettiin, mutta sanamuotoa muutettiin vuosina 1998 ja 1999 maakuntalaeilla (Norma Foral 33/1997 ja 36/1998).

(71) Tutkittaessa kyseisten toimenpiteiden soveltuvuutta yhteismarkkinoille ja EY:n perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettuihin poikkeuksiin on tutkittava kaikki ”minkä tahansa muotoiset” tuet eli myös verotukselliset tuet.

(72) Jotta toimenpide voidaan luokitella tueksi, sen on täytettävä kaikki 87 artiklassa mainitut neljä perustetta, jotka toistetaan seuraavaksi.

(73) Ensinnäkin toimenpiteen on muodostettava tuensaajille etu, joka alentaa liiketoiminnan harjoittamisen tavallisesti aiheuttamia kustannuksia. Etu voidaan myöntää erilaisina yrityksen verorasituksen huojennuksina ja erityisesti verovelvollisuudesta myönnettynä vapautuksena tai huojennuksena.

(74) Myönnetty 45 prosentin verohyvitys täyttää kiistatta tämän perusteen, koska sen ansiosta Ramondínin verorasitus kevenee 45 prosentilla Álavan maakuntaneuvoston määrittelemästä investoinnista. Verohyvitys voidaan kuitenkin käyttää ilman aikarajoitusta, alkaen ensimmäisestä vuodesta, jona yhtiö tuottaa voittoa.

(75) Toiseksi edun on oltava valtion myöntämä tai valtion varoista myönnetty. Verotulojen menetys vastaa valtion varojen käyttämistä veromenojen muodossa ([28]). Tätä perustetta sovelletaan myös jäsenvaltioiden alue- tai paikallishallinnon myöntämiin tukiin. (Ks. asia 248/84, Saksa v. komissio, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 14.10.1987 ([29]).) Valtiontuki voidaan myöntää myös verotoimenpiteinä, joista on säädetty lailla tai asetuksella tai hallintokäytännöllä tai jotka voivat perustua verohallinnon päätökseen.

(76) Ramondínille myönnetty verohyvitys johtuu talousarviotoimenpiteen ja yksittäisen päätöksen yhteisvaikutuksesta (päätös 738/1997, 21.10.1997), jotka kumpikin ovat viranomaisen, Álavan maakuntaneuvoston, toteuttamia.

(77) Kolmanneksi toimenpiteen on vaikutettava kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tämän perusteen kohdalla oletetaan tuensaajan harjoittavan taloudellista toimintaa tuensaajan oikeudellisesta muodosta tai rahoitusmenetelmistä riippumatta. Tätä edellytystä tulkitessaan yhteisöjen tuomioistuin on toistuvasti katsonut, että vaikutuksen yhteisön sisäiseen kauppaan on katsottava alkaneen siitä hetkestä, josta tuensaajayritys harjoittaa taloudellista toimintaa, johon liittyy jäsenvaltioiden välistä kauppaa.

([28]) Veromenojen käsitteestä ks. *Dépenses fiscales. Expériences récentes*, OECD, Pariisi, 1996. Ks. myös Stanley S. Surrey, *Tax Incentives as a Device for Implementing Government Policy: A Comparison with Direct Government Expenditures*, Harvard Law Review, Volume 83, N° 4, s. 705—738.

([29]) Kok. 1987, s. 4013.

(78) Aiemmin on jo osoitettu, että Ramondín harjoittaa taloudellista toimintaa, johon liittyy jäsenvaltioiden välistä kauppaa, ja toimii alalla, jolla kilpailu on kovaa.

(79) Neljänneksi toimenpiteen on oltava erityinen tai valikoiva siinä mielessä, että se suosii "jotakin yritystä tai tuotannonalaa". Etu voi olla valikoiva, koska se myönnetään joko poikkeuksena yleisistä lakiin, asetukseen tai hallintokäytäntöön perustuvista verotusta koskevista säännöistä tai verohallinnon harkintaan perustuen. Käsiteltävässä tapauksessa etu on valikoiva pääasiassa siksi, että se perustuu sen myöntävän hallinnon harkintaan.

(80) Tämän edellytyksen kohdalla Euroopan yhteisöjen tuomioistuin katsoi asiassa Kimberly Clark Sopalin ([30]) (asia C-241/94, Ranska v. komissio, tuomio 26.9.1996), että silloin kiire edun myöntävällä viranomaisella on tarpeeksi päätösvaltaa voidakseen vaihdella taloudellista tukeaan ottaen huomioon eri seikkoja kuten erityisesti tuensaajat, taloudellisen avustuksen määrän ja aikarajat sekä muut avustuksen myöntämisedellytykset ja päättää, uudistaako se kyseiset toimenpiteet vuodesta seuraavaan, voidaan avustuksen myöntämisperusteissa asettaa tietyt yritykset muita edullisempaan asemaan, jolloin toimenpiteet voivat täyttää perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tuen tunnusmerkit.

(81) Tehdessään päätöksen 21.10.1997 Álavan maakuntaneuvosto käytti edellä mainittujen määräysten mukaisesti harkintavaltaansa päättäessään, mitkä aineelliseen käyttöomaisuuteen tehdyt yli 2 500 miljoonan pesetan investoinnit oikeuttivat verohyvitykseen ja mihin osaan investoinneista voitaisiin soveltaa 45 prosentin alennusta, sekä asetti kussakin tapauksessa sovellettavat aikarajat ja enimmäismäärät.

(82) Ramondínille myönnetystä verohyvityksestä 21.10.1997 tehdyn päätöksen mukaan hyvitys vastaa 45:tä prosenttia 3 857 miljoonan Espanjan pesetan investoinnista. Kyseiset investoinnit kohdistuivat seuraavasti:

Investointikohde	Määrä (ESP)
Maa	137 000 000
Rakennus	471 000 000
Laitteet	3 249 000 000
Yhteensä ESP	3 857 000 000
Yhteensä EUR	23 181 036

Espanjan viranomaisten toimittamien tietojen mukaan nämä investoinnit eivät ole samat kuin ne, jotka otettiin huomioon myönnettäessä Ekimen-järjestelyn mukaista avustusta Ramondín Cápsulasille. Samassa päätöksessä täsmennetään, että verohyvitys voidaan myöntää ilman aikarajaa. Tuen intensiteetin laskeminen tarkasti etukäteen on mahdotonta. Ramondínin liiketoimintasuunnitelmassa esitettyjen voittoennusteiden perusteella verohyvityksen tuki-intensiteetti vastaa 34,7 prosentin nettoavustusekvivalenttia, mikä ylittää selvästi alueellisen enimmäismäärän, joka on 25 prosentin nettoavustusekvivalentti. Álavan maakuntaneuvosto varaa kuitenkin itselleen oikeuden määrätä verohyvityksen määrän kullekin vuodelle silloin toteutettujen investointien määrän mukaan.

(83) Lisäksi Álavan maakuntaneuvoston 21 päivänä lokakuuta 1997 tehdyssä päätöksessä määrätään Ramondínin investoinnin liittyen seuraavaa:

([30]) Kok. 1996, s. I-4551.

"[...] investointiin sovellettavat verohyvitykset voidaan toteuttaa [...] seuraavin perustein:

— Määräaika:	rajoittamaton
— Verohyvityksen soveltamisen enimmäismäärä:	100 % maksettavasta verosta netto
— Prosentti:	45 % toteutettavasta investoinnista

[...]"

(84) Ilmaus "verohyvityksen toteuttaminen" asiayhteydessä, jossa viranomainen voi

— "määrittää" summan, johon 45 prosentin hyvitystä voidaan soveltaa sekä investointiprosessin keston, johon voidaan sisällyttää myös hankkeen valmisteluvaiheessa toteutetut investoinnit, ja

— "päättää" kussakin tapauksessa sovellettavat määräajat ja rajoitukset,

voidaan tulkita ainoastaan mahdollisuudeksi käyttää harkintavaltaa, jolla voidaan "toteuttaa verohyvitys" sisältö.

(85) Lisäksi voidaan suuntaa-antavasti mainita Baskimaan korkeimman oikeuden 29 päivänä tammikuuta 1999 antama tuomio 76/99 asiassa 908/98, valtionhallinto vastaan Guipúzcoan maakuntaneuvostot ([31]), jolla peruutetaan määräys, jonka nojalla Territorio Histórico de Guipúzcoan viranomaiset voivat myöntää 45 prosentin verohyvityksen. Kyseisen päätöksen sanamuoto on samanlainen kuin tässä käsiteltävän päätöksen sisältämän verohyvitystä koskevan määräyksen. Tuomionsa perusteluissa Baskimaan korkein oikeus toteaa seuraavaa oikeudellisesta määräyksestä, jolla mahdollistetaan verohyvitysten myöntäminen:

> "[Tässä asiakirjassa] määrätään 45 prosentin verohyvityksestä investoinneille, jotka Diputación Foral määrää tarkemmin, jolloin sekä edun määrä että sen mahdolliset saajat ratkaisee verohallinto itse, mikä käytäntö on ristiriidassa yleisen verolain 7 pykälän kanssa, jonka mukaan verotuksen lainsäädäntövallan ja hallintotoimien käyttö ovat säänneltyä toimintaa; se rikkoo myös Espanjan perustuslain 9 pykälässä ilmaistua oikeusvarmuuden periaatetta."

(86) Komission selvitystä vahvistaa myös Baskimaan hallituksen asiakirja Política Industrial. Marco General de Actuación 1996—1999. Siinä todetaan seuraavaa:

> "[...] veropolitiikka on olennaista talouskasvun mahdollistamiselle ja myös sellaisten teollisuushankkeiden edistämiselle, jotka tukevat [Baski]maan teollisuuden kehitystä" [s. 131].

(87) Saman asiakirjan jaksossa "Veropolitiikan välineet" sanotaan:

> "[...] verotusautonomiamme [siis Baskimaan] voi saada meidät myös etsimään mielikuvituksellisia 'mittatilauskohtelun' muotoja esimerkiksi painopistehankkeille tai myöntämään verokannustimia suuryrityksille" [sivu 133].

(88) Toiseksi, vaikka verohyvityksen harkinnanvaraisuus riittäisikin perusteeksi sen luokittelemiseksi erityistoimenpiteeksi ja siten valtiontueksi, komissio katsoo, että hyvityksen saamiseksi tarvittava vähimmäisinvestointi (2 500 milj. ESP) on kyllin suuri rajoittamaan hyvityksen soveltamisen käytännössä investointeihin, joihin liittyy suurten pääomien hankintaa, eikä verohyvitystä siten voida perustella sen verojärjestelmän luonteella ja taloudellisuudella, josta se muodostaa poikkeuksen. Tässä tapauksessa Espanja ei esittänytkään verojärjestelmän mukaista perustelua sille, että vain suuryritykset voivat saada verohyvityksen.

([31]) Ei vielä julkaistu.

(89) Tuensaaja ilmoitti, että verotoimenpiteen edellyttämä 2 500 miljoonan Espanjan pesetan vähimmäisinvestointi ei tehnyt tuesta valikoivaa, koska tuo raja-arvo oli perusteltu tavoitteella houkutella suuryrityksiä Álavaan, koska niistä saataisiin enemmän tuloja kuin pienyrityksistä. Tämä väite vaatii muutaman täsmennyksen.

(90) Komissio toteaa, että erilaisten talouden toimijoiden erilainen kohtelu ei aina ole valtiontukea. Vero- ja sosiaaliturvajärjestelmissä kuten muissakin yritysten kustannuksiin vaikuttavissa normeissa ja niitä säätelevissä säädöksissä eivät jäsenvaltioiden väliset erot rajoitu vain yhdenmukaisten sääntöjen luomiseen vaan päinvastoin niissä on yhteisestä järjestelmästä poikkeavia normeja, joita sovelletaan erityisesti tiettyihin yritysryhmiin. Tällöin on tehtävä seuraava erottelu:

— kohtelun eroavuudet, jotka eivät muodosta poikkeusta ([32]) yhteisestä järjestelmästä, vaan johtuvat pikemminkin siitä, että erityistilanteissa sovelletaan samoja periaatteita kuin yhteisissä normeissa, ja

— kohtelun eroavuudet, jotka joitakin yrityksiä suosiessaan poikkeavat yhteisten normien sisäisestä logiikasta.

(91) Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut tämän eron asiassa 173/73, Italia vastaan komissio, 2 päivänä heinäkuuta 1974 antamassaan tuomiossa ([33]):

> ”On todettava, että osittainen vapauttaminen sosiaalikuluista tekstiilialan työntekijöiden saamien perheavustusten vuoksi on toimenpide, jolla pyritään vapauttamaan osittain tietyn teollisuudenalan yritykset niistä kustannuksista, joita yleisen sosiaaliturvajärjestelmän tavanomaisesta soveltamisesta aiheutuu, vaikka tälle poikkeukselle ei ole mitään perustelua järjestelmän luonteen tai sen yleisen toiminnan kannalta” (33 kohta). (epävirallinen käännös)

(92) Tämä tuomioistuimen tulkinta mahdollistaa päinvastoin sen päätelmän, että tiettyjen talouden toimijoiden erityiskohtelu, joka olisi perusteltua järjestelmän luonteen tai taloudellisuuden vuoksi, mahdollistaisi kyseisen toimenpiteen toteuttamisen noudattamatta EY:n perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklaa.

(93) Tästä seikasta komissio on sitä mieltä, että ”järjestelmän luonne tai sen taloudellisuus” ei voi muodostua yksinomaan sellaisen tavoitteen saavuttamisesta, johon viranomainen toivoo pääsevänsä talouden toimijoiden ryhmän erityiskohtelun avulla, koska siinä tapauksessa riittäisi viittaus johonkin tiettyyn talouspolitiikan tavoitteeseen, jonka perusteella voitaisiin välttää EY:n perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklan noudattaminen. Toisin sanoen järjestelmän luonteen tai taloudellisuuden vuoksi toteutettavan erityiskohtelun perusteluksi ei riitä viittaus ulkoisiin tavoitteisiin, vaan se on perusteltava osoittamalla kyseisten toimenpiteiden johdonmukaisuus järjestelmän sisäisen logiikan kanssa.

(94) Julkisasiamies Ruiz Jarabo korosti asiassa C-6/97, Italia vastaan komissio ([34]), 17 päivänä syyskuuta 1998 esittämässään ratkaisuehdotuksessa seuraavaa:

> ”… Joskus voi olla vaikea tehdä jakoa niihin toimenpiteisiin, jotka voivat olla julkista tukea, ja niihin, jotka kuuluvat jonkin valtion verojärjestelmän yleisiin järjestelyihin. Jokainen veronhuojennusjärjestelmä vapauttaa toimialan tai veronmaksajaryhmän yleisesti sovellettavista verosäännöistä. Tällaisilla poikkeuksilla pyritään usein tavoitteisiin, jotka eroavat siitä, mitä voitaisiin sanoa verotuksen ensisijaiseksi vaatimukseksi: niillä pyritään yhteiskunnan, teollisuuden tai alueen kehittämiseen tai muihin tämäntapaisiin tavoitteisiin. Tehtävänsä kannalta ne muistuttavat siinä suhteessa suoria valtioiden myöntämiä tukitoimenpiteitä ja niitä pitäisi perustamissopimuksen 92 artiklan perusteella myös tavallisesti kohdella sellaisina. Tässä tapauksessa tukijärjestelmän perustavan valtion tulee osoittaa, että ne muodostavat usein ’yleiseksi toimenpiteeksi’ kutsutun toimen ja että ne siksi eivät kuulu 92 artiklan soveltamisalaan. Sen vuoksi kyseisen valtion on selitettävä, millaista järjestelmän sisäistä logiikkaa toimenpide noudattaa, ja tämän pitäisi tietenkin sulkea pois kaikki aikomukset parantaa tietyn toimialan toimintaedellytyksiä ulkomaisiin kilpailijoihinsa verrattuna […]” (27 kohta).

([32]) Julkisasiamies Darmonin ratkaisuehdotus yhdistetyissä asioissa C-72/91 ja C-73/91, Sloman Neptun, Kok. 1993, s. I-887, 58 kohta.
([33]) Kok. 1974, s. 709.
([34]) Ei vielä julkaistu, mutta saatavana epävirallisena tekstinä yhteisöjen tuomioistuimen Internet-sivuilta: (http://curia.eu.int/es/jurisp/index.htm).

(95) Julkisasiamies La Pérgola esitti saman ajatuksen asiassa C-75/97, Belgia vastaan komissio, 12 päivänä marraskuuta 1998 esittämässään ratkaisuehdotuksessa ([35]):

> "[...] Toisin sanoen: voidaanko kiistanalaisilla toimenpiteillä yleiseen, edelleen säilytettävään sosiaaliturvajärjestelmään tehdyt poikkeukset tai muutokset katsoa objektiivisesti perustelluiksi tällaisen järjestelyn taloudellisuudella ja luonteella, kun otetaan huomioon sen sisäinen logiikka, vai onko niiden ainoa tarkoitus hyödyttää harkinnanvaraisesti tiettyjä yrityksiä tai toimialoja? Mielestäni on katsottava, että toimenpide on yleinen silloin kun sillä pyritään luomaan yhdenvertaisuutta yritysten välille. Yhdenvertaisen kohtelun periaate mainitaan perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa, jossa nimenomaan kielletään toimenpiteet, joilla valtio suosii jotakin yritystä tai tuotannonalaa muiden saman alan yritysten kustannuksella, joihin hyväksyttyjä määräyksiä pitäisi myös voida soveltaa. Tällaiset toimenpiteet kuuluvat kilpailusääntöjen soveltamisalaan, koska ne aiheuttavat oikeudetonta syrjintää ja ovat siten nimenomaan perustamissopimuksessa kiellettyjä ja siten eivät täytä yleisen toimenpiteen kriteeriä vaan ovat sen vastaisia, minkä kantaja pyytää meitä ottamaan huomioon." (8 kohta).

(96) Myös yhteisöjen tuomioistuin käytti tätä perustelua samassa asiassa 17 päivänä kesäkuuta 1999 antamassaan tuomiossa ([36]):

> "Maribel kaksi ja kolme -ohjelmia, joilla harjoitetaan työllisyyspolitiikkaa keinoilla, joilla annetaan ainoastaan kyseessä olevien, tietyillä talouden aloilla toimivien yritysten kilpailutilanteeseen vaikuttava suora etu, ei voida perustella Belgiassa voimassa olevan sosiaaliturvajärjestelmän luonteella ja rakenteella." (perustelu 39).

(97) Koska investoinnin vähimmäismäärä on niin korkea kuin 2 500 miljoonaa Espanjan pesetaa, ainoastaan suuret investoijat voivat saada verohyvityksen. Edellä esitetyn perusteella on pääteltävä, että tällä erilaisella verokohtelulla pyritään tavoitteeseen, joka on vieras verojärjestelmän sisäiselle logiikalle, eikä sitä sen vuoksi voida perustella järjestelmän luonteella tai sen taloudellisuudella. Tämä erityiskohtelu tekee verohyvityksestä erityistoimenpiteen, ja yhdessä muiden aiemmin selostettujen piirteiden kanssa tämä merkitsee, että kohtelu on luokiteltava EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi tueksi.

(98) Kolmanneksi komissio katsoo, että toimenpiteen määräaikainen (vuosittainen) luonne itse asiassa antaa viranomaisille mahdollisuuden myöntää verohyvitys vain tietyille yrityksille — niille, jotka aloittavat investointinsa toimenpiteen kattamana aikana. Komissio toteaa, että toimenpide ei sisälly yleiseen verolainsäädäntöön vaan ainoastaan vuositalousarviosta annettavaan säädökseen, mikä on omiaan vahvistamaan sen tilapäistä luonnetta ja mahdollistaa sen käytön erityishankkeisiin.

(99) Verohyvitys otettiin käyttöön alun perin verovuonna 1995. Seuraavina vuosina määräystä ei pidetty voimassa alkuperäisessä muodossaan, vaan esimerkiksi vuodesta 1996 lähtien verohyvitystä voitiin hyödyntää ilman aikarajoitusta, minkä vuoksi komissio katsoo, että Álavan maakuntaneuvostolla on laaja harkintavalta ratkaistessaan, mihin investointeihin sitä voidaan soveltaa, koska maakuntaneuvosto voi ottaa verohyvityksen käyttöön yhdeksi vuodeksi, muuttaa sitten toimenpidettä ja jopa kumota sen tarvittaessa seuraavana vuonna.

(100) Komissio katsoo myös, että toimenpiteen tilapäinen luonne (vuosittaisuus) sulkee pois alusta alkaen mahdollisuuden tarkastella sitä "verojärjestelmän luonteen ja taloudellisuuden" perusteella. Tämä tilapäisyys osoittaa myös, että järjestelmän tavoite ei vastaa minkä tahansa verojärjestelmän sisäisiä vaatimuksia, vaan pikemminkin verohyvityksen käyttämistä teollisuuspolitiikan välineenä, jolloin sillä suositaan määrättyjä suuria investointeja, joiden edistämisen hallinto katsoo aiheelliseksi.

([35]) Ei vielä julkaistu, mutta saatavana epävirallisena tekstinä yhteisöjen tuomioistuimen Internet-sivuilta: (http://curia.eu.int/es/jurisp/index.htm).
([36]) Ei vielä julkaistu, mutta saatavana epävirallisena tekstinä yhteisöjen tuomioistuimen Internet-sivuilta: (http://curia.eu.int/es/jurisp/index.htm).

(101) Edellisen kohdan osalta komissio viittaa ohjeena Baskimaan korkeimman oikeuden asiassa 907/98, valtio vastaan yleisneuvostot, 17 päivänä toukokuuta 1999 antamaan tuomioon 411/99 ([37]), jossa kumotaan Álavan maakuntaneuvoston vuodeksi 1998 perustama verohyvitys. Tuomioistuin toteaa päätöksessään seuraavaa:

> ”Vastaajana olevat yleisneuvostot ja kantajana oleva Álavan maakuntaneuvosto eivät esitä mitään perustelua suhteellisuuden periaatteen noudattamisesta näillä toimenpiteillä tavoiteltujen tavoitteiden saavuttamiseksi [verohyvitys]. Nämä viranomaiset ovat vedonneet vain toimenpiteen tilapäisyyteen ja poikkeuksellisuuteen. […]”

(102) Komissio korostaa neljänneksi tämän toimenpiteen ja Ekimen-järjestelyn yhtäläisyyksiä sekä niiden tavoitteiden (uusinvestointien rahoittaminen kummassakin tapauksessa) että niiden maantieteellisen kattavuuden osalta Ekimenin kohdalla autonominen alue, verohyvityksen kohdalla maakunta). Espanjan viranomaiset pitivät Ekimen-järjestelyä kuitenkin aluetukena ja ilmoittivat sen sellaisena. Ainoa ero on se, että Ekimen-järjestelystä tuetaan yksinomaan teollisuusinvestointeja, mikä kuitenkin vaikuttaa vain muodolliselta erolta, koska verohyvitykseen oikeuttavan investoinnin vähimmäismäärä (2 500 milj. ESP) on niin suuri, että se supistaa mahdollisten tuensaajien määrän teollisuusyrityksiin.

(103) Ekimen-järjestelyn ja verohyvityksen väliset erot eivät voi hämärtää sitä seikkaa, että toisaalta uusien teollisuuskannusteiden myöntämiseen Baskimaalla vaikuttavat hallinnot (verotuksen ja teollisuuden kehittämisen) koordinoivat toimintaansa ja toisaalta taas eri välinein pyritään samaan tavoitteeseen eli investointien saamiseen. Verohyvitys otettiin myös käyttöön samaan aikaan kuin Garapen-ohjelma, joka oli Ekimenin kaltainen ja edelsi sitä. Koska kolmella historiallisella baskialueella on sama verohyvitys, nämä kaksi välinettä ovat myös alueellisesti samoja.

(104) Ramondínille myönnetty verohyvitys, joka vastaa 45:tä prosenttia Álavan maakuntaneuvoston määritelmän mukaisesta investoinnista, on edellä esitetyn perusteella ja komission päätöksen 1999/718/EY ([38]) mukaisesti perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

(105) Komissio totesi 29 päivänä huhtikuuta 1989 päivätyssä kirjeessään SG(89) D/5521 jäsenvaltioille katsovansa, että ”jäsenvaltio ei ole täyttänyt velvollisuuttaan ilmoittaa komissiolle, kun tuen täytäntöönpano on käynnistetty. 'Täytäntöönpanolla' komissio ei tarkoita tuen myöntämistä sen saajalle vaan pikemminkin aiempaa toimintaa, jolloin tuki perustetaan tai pannaan täytäntöön lainsäädäntötasolla kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Sen vuoksi tuki katsotaan pannuksi täytäntöön heti kun on käynnistetty lainsäädäntömekanismi, joka mahdollistaa sen myöntämisen ilman lisämuodollisuuksia” ([39]). Näin on tapahtunut tässä käsiteltävässä toimenpiteessä, joka on toteutettu laittomasti perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan määräyksien vastaisesti.

VII.3.2 **Vastaperustettujen yritysten veroperustan alentaminen**

(106) Vastaperustettujen yritysten veroperustan alentamisesta säädetään 5 päivänä heinäkuuta 1996 annetun maakuntalain 24/1996 26 artiklassa seuraavaa ([40]):

> ”1. Liiketoimintaansa aloittavat yritykset ovat oikeutettuja taloudellisesta tuloksestaan laskettavan veroperustan alennukseen, joka voi olla ensimmäisenä vuotena 99, toisena vuotena 75, kolmantena vuotena 50 ja neljäntenä vuotena 25 prosenttia ennen veroperustan tasaamista aiempien tilikausien tappioilla, alkaen ensimmäisestä verovuodesta, jona ne ensimmäisen neljän toimintavuotensa aikana saavuttavat positiivisen tuloksen.
>
> [...]
>
> 2. Tämän alennuksen saamiseksi yritysten on täytettävä seuraavat edellytykset:

([37]) Ei vielä julkaistu.
([38]) Ks. alaviite 12.
([39]) Ks. *Kilpailuoikeus Euroopan yhteisössä*, osa II A: valtiontukiin sovellettavat säännöt, s. 70.
([40]) Tässä lainataan vain määräyksiä, jotka ovat tarpeen tuen arvioimiseksi.

a) Niiden maksetun alkupääoman on oltava vähintään 20 miljoonaa Espanjan pesetaa.

b) [...].

c) [...].

d) Uusi toiminta ei saa olla sellaista, jota on harjoitettu aiemmin suoraan tai välillisesti eri omistuksessa.

e) Uutta liiketoimintaa on harjoitettava kiinteistössä, jossa mikään luonnollinen tai oikeushenkilö ei ole aiemmin harjoittanut mitään muuta toimintaa.

f) Yrityksen on kahden ensimmäisen toimintavuotensa aikana investoitava aineelliseen käyttöomaisuuteen vähintään 80 miljoonaa Espanjan pesetaa; tätä omaisuutta on käytettävä yrityksen toimintaan eikä sitä saa vuokrata eikä luovuttaa kolmansien käyttöön. Tämän vaatimuksen täyttämiseksi liisaamalla hankittu omaisuus on myös katsottava investoinniksi aineelliseen käyttöomaisuuteen, jos yritys sitoutuu ostamaan sen.

g) Yrityksen on luotava vähintään kymmenen työpaikkaa kuuden kuukauden kuluessa liiketoiminnan aloittamisesta ja sen on pidettävä työvoima vuosittain keskimäärin tällä samalla tasolla siihen vuoteen asti, jona sen oikeus veroperustan alennukseen päättyy.

h) [...].

i) Yrityksellä on oltava liiketoimintasuunnitelma, joka kattaa vähintään viisi vuotta.

3. [...].

4. Edellä 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettu vähimmäisinvestointi ja 2 kohdan g alakohdassa mainittu työpaikkojen vähimmäismäärä eivät sovi minkään muun samaa investointia tai samoja työpaikkoja koskevan veronhuojennuksen perustaksi.

5. Tässä artiklassa määrättyä alennusta haetaan verohallinnolle osoitettavalla hakemuksella. Verohallinto tarkastaa perusvaatimusten täyttymisen ja ilmoittaa sitten hakijayritykselle tilapäisestä luvasta, joka on virallisesti annettava Álavan maakuntaneuvoston päätöksellä.

[...]."

(107) Jos veroperustan alentamisen todetaan olevan tukea, sen on täytettävä kaikki 87 artiklassa mainitut neljä perustetta, joita tarkastellaan seuraavaksi.

(108) Ensinnäkin veroperustan alentaminen antaa Ramondín Cápsulasille etua, koska se vähentää kustannuksia, jotka yrityksen olisi tavallisesti liiketoiminnassaan kannettava.

(109) Toiseksi veroperustan alentaminen merkitsee verotulojen menetystä, joka vastaa valtion varojen käyttöä veroilla kustannettavien menojen tavoin ([41]).

(110) Kolmanneksi veroperustan alentaminen vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun ja kauppaan, koska Ramondín Cápsulas harjoittaa taloudellista toimintaa, johon liittyy jäsenvaltioiden välistä kauppaa alalla, jolla on kova kilpailu.

(111) Neljänneksi toimenpiteen on oltava erityinen tai valikoiva siinä mielessä, että se suosii "jotakin yritystä tai tuotannonalaa". Käsiteltävässä tapauksessa veroperustan alentaminen on valikoiva pääasiassa siksi, että vain vastaperustetut yritykset voivat saada sen. Maakuntalain 24/1996 26 artikla mahdollistaa vastaperustetuille yrityksille suotuisamman verokohtelun kuin muihin, jo markkinoilla toimiviin yrityksiin sovelletaan. Jo tämä seikka luo toimenpiteelle erityisluonteen, jonka perusteella komissio katsoo vastaperustettujen yritysten veroperustan alentamisen perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi. Toimenpiteen erityisluonnetta vahvistaa se, että vain yritykset, jotka investoivat 80 miljoonaa Espanjan pesetaa ja luovat 10 työpaikkaa, ovat oikeutettuja veroperustan alentamiseen.

([41]) Ks. alaviite 28.

(112) Toimenpiteen erityisluonnetta vahvistaa myös sen tarkoitus, joka on määritelty sen oikeusperustana olevassa maakuntalaissa 24/1996. Verojärjestelmän yleistavoitteiden luettelemisen jälkeen lain johdanto-osassa luetellaan joukko muita tavoitteita, jotka liittyvät enemmänkin teollisuuspolitiikkaan. Tässä kohdassa mainitaan erityisesti "uusien yritysaloitteiden luomisen rohkaiseminen", johon pyritään kohdistamalla toimet erityisesti vastaperustettuihin yrityksiin (ks. johdanto-osan g kohta), joille myönnetään veroperustan alennus neljän ensimmäisen voittoa tuottavan toimintavuoden aikana. Tämä ilmoitettu tavoite, joka vahvistaa, että toimenpide on vastaperustettujen yritysten käynnistämistukea, ei anna mahdollisuutta pitää tukea kyseisen verojärjestelmän luonteen tai yleisen järjestelyn mukaisena. Vastatessaan komission kirjeeseen, jossa ilmoitettiin menettelyn aloittamisesta, alueviranomaiset eivät ole myöskään osoittaneet ([42]), että toimenpiteen valikoivuus olisi perusteltavissa kyseisen verojärjetelmän "luonteella tai taloudellisuudella".

(113) Päätöksen 1999/718/EY ([43]) mukaisesti komissio päättelee, että kyseinen toimenpide on selvästi toimintatukea. Koska mahdolliset voitot syntyvät vasta tulevaisuudessa ja ne ovat epävarmoja, ei veroperustan alennukseen sisältyvän tuen intensiteetin tarkka laskeminen ole mahdollista.

(114) Komissio totesi 29 päivänä huhtikuuta 1989 päivätyssä kirjeessään SG(89) D/5521 jäsenvaltioille katsovansa, että "jäsenvaltio ei ole täyttänyt velvollisuuttaan ilmoittaa komissiolle, kun tuen täytäntöönpano on käynnistetty. 'Täytäntöönpanolla' komissio ei tarkoita tuen myöntämistä sen saajalle vaan pikemminkin aiempaa toimintaa, jolloin tuki perustetaan tai pannaan täytäntöön lainsäädäntötasolla kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Sen vuoksi tuki katsotaan pannuksi täytäntöön heti kun on käynnistetty lainsäädäntömekanismi, joka mahdollistaa sen myöntämisen ilman lisämuodollisuuksia" ([44]). Tämän toimenpiteen kohdalla on tapahtunut juuri näin: tuki on pantu täytäntöön sääntöjenvastaisesti ja siten EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohtaa on rikottu.

(115) Tarkasteltaessa Ramondínille ja Ramondín Cápsulasille myönnettyjä tukia EY:n lainsäädännön valossa on Ekimen-järjestelyn perusteella myönnettyjä Baskimaan viranomaisten tukia lukuun ottamatta todettava, että niitä myönnettäessä ei noudatettu komission hyväksymää tukiohjelmaa vaan kansallisia toimenpiteitä, joita komissio ei ollut hyväksynyt ja jotka olisi pitänyt ilmoittaa komissiolle suunnitteluvaiheessa EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Näin ollen kyseinen tuki on yhteisön oikeuden nojalla sääntöjenvastaista.

(116) EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa määrätään, että siinä luetellut perusteet täyttävä tuki on tavallisesti yhteismarkkinoille soveltumatonta.

(117) Tässä nimenomaisessa tapauksessa perustamissopimuksen 87 artiklan 2 kohdan mahdollistamat poikkeukset eivät ole sovellettavissa, koska tuella ei pyritä kyseisessä kohdassa lueteltuihin tavoitteisiin. Espanjan viranomaiset eivät myöskään ole yrittäneet vedota näihin poikkeuksiin.

VII.4 **Tukien soveltuvuus yhteismarkkinoille**

(118) EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdassa luetellaan tuet, jotka voidaan katsoa yhteismarkkinoille soveltuviksi. Perustamissopimukseen soveltuvuus on määriteltävä suhteessa koko yhteisöön eikä vain yhteen jäsenvaltioon tai sen alueeseen. Yhteismarkkinoiden toiminnan turvaamiseksi ja ottaen huomioon EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan g alakohdassa todettu periaate perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdassa mainittuja poikkeuksia on tulkittava ahtaasti, kun tutkitaan jotakin tukiohjelmaa tai yksittäistä tukitoimenpidettä. Poikkeuksiin voidaan turvautua vain silloin kun voidaan osoittaa, että ilman tukea markkinavoimat eivät sinänsä pystyisi saamaan tuensaajia ryhtymään sellaisiin toimiin, jotka mahdollistaisivat niiden tavoitteiden saavuttamisen, jotka poikkeuksissa on mainittu.

([42]) Ks. tuomio, johon viitataan alaviitteessä 33, ja tämän päätöksen 90—96 kohta edellä.
([43]) Ks. alaviite 12.
([44]) Ks. alaviite 39.

(119) Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaan poikkeus voidaan myöntää, kun tuetaan taloudellisen kehityksen edistämistä alueilla, joilla elintaso on poikkeuksellisen alhainen tai joilla vajaatyöllisyys on vakava ongelma. Laguardia ei sijaitse alueella, jolle voitaisiin myöntää perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettua aluetukea.

(120) Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan b ja d alakohdassa tarkoitettujen poikkeuksien kannalta tarkasteltaessa kyseinen tuki ei ole tarkoitettu Euroopan yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistämiseen eikä Espanjan taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseen eikä se sisällä sellaisen hankkeen piirteitä. Sillä ei pyritä myöskään edistämään kulttuurin eikä kulttuuriperinnön vaalimista.

(121) Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrätyn poikkeuksen osalta voidaan todeta, että Laguardia sijaitsee alueella, jolle voidaan myöntää kyseisessä säännöksessä tarkoitettua aluetukea. Baskimaassa sallittu tuen enimmäisintensiteetti on 25 prosentin nettoavustusekvivalentti ([45]). Selvitettäessä näiden tukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille on erotettava investointituki (verohyvitys) ja toimintatuki (veroperustan alentaminen).

VII.4.1 *Investointituki (verohyvitys)*

(122) Verohyvitystä ei myönnetty komission hyväksymän aluetukiohjelman osana, vaan tapauskohtaisella toimivaltaisten viranomaisten päätöksellä. Tällaisissa tapauksissa tuen vaikutusta on tutkittava koko yhteisön kannalta. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut tämän tulkinnan Hytasan ([46]) (yhdistetyt asiat C-278/92, C-279/92 ja C-280/92, Espanja v. komissio, tuomio 14.9.1994) ja Pyrsan ([47]) asioissa (asia C-169/95, Espanja v. komissio, tuomio 14.1.1997).

(123) Tapauskohtainen tukitoimenpide voidaan katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi aluetueksi, jos se edistää tehokkaasti alueen kehitystä pitkällä aikavälillä eikä vaikuta haitallisesti yhteiseen etuun eikä kilpailuedellytyksiin yhteisössä. Tuki voidaan myös katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi, jos se ei vaikuta kielteisesti kaupan edellytyksiin yhteisen edun vastaisessa määrin.

(124) Verohyvitys voidaan rinnastaa investointitukeen, koska kyseisessä tapauksessa se myönnetään tuotantoinvestoinnin (alkuinvestoinnin) perusteella tukialueelle. Itse asiassa tukikelpoiset investoinnit ovat uuteen aineelliseen käyttöomaisuuteen eli kiinteistöön, laitteisiin ja rakennuksiin tehtäviä investointeja kaupunkialueella, joka sijaitsee perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla alueella. Lisäksi verohyvitys lasketaan prosenttina investoinnin arvosta, mikä on tavallinen käytäntö investointitukien kohdalla.

(125) Kesäkuussa 1999 päivitetyt, seuraavassa taulukossa esitetyt tiedot osoittavat, että uusi investointi vastaa 53,6:ta prosenttia uuden laitoksen kustannuksista:

Investointikohde	Uusi	Siirto
Maa	194 076 000	
Rakennus	1 471 483 000	
Laitteet	935 637 000	2 250 000 000
Yhteensä ESP	2 601 196 000	2 250 000 000
Yhteensä EUR	15 633 502	13 522 772

([45]) Ks. alaviite 6.
([46]) Kok. 1994, s. I-4103.
([47]) Kok. 1997, s. I-135.

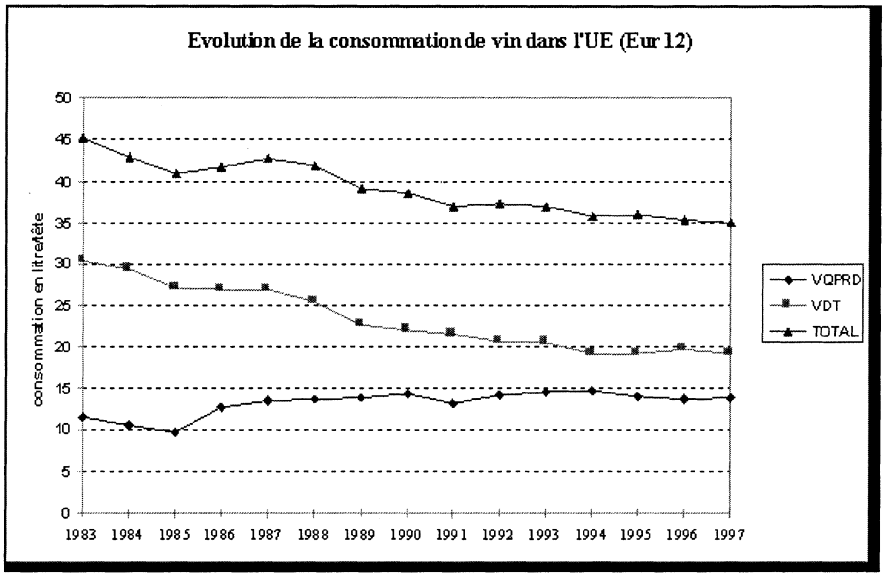
(126) Yhteisön edun osalta näyttää siltä, että sulkemiseen tarkoitettujen tinakapseleiden markkinasegmentti tarjoaa suotuisia kehitysnäkymiä, kun otetaan huomioon ympäristövaatimukset ja laatuviinien kulutustrendit.

(127) Perinteisesti laatuviinipullojen kapseleissa käytetty materiaali oli vuoteen 1993 asti lyijy. Tuolloin Yhdysvaltain viranomaiset kielsivät lyijyn käytön laatuviinipullojen kapseleissa, koska ne saattoivat päästää lyijyä viiniin, kun viiniä kaadettiin pullosta.

(128) Pakkauksista ja pakkausjätteistä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 94/62/EY ([48]) alennetaan tuntuvasti jätteiden lyijypitoisuuksia. Viinipullojen sulkemiskapselit ovat jätteitä, joihin direktiivin määräyksiä on sovellettava.

(129) Näiden 1990-luvun alkupuolella tehtyjen lainsäädäntömuutosten vuoksi tinakapseleilla on korvattu kielletyt lyijykapselit, mikä on parantanut niiden menestymismahdollisuuksia maailmanmarkkinoilla, joilla menekki on 1 200 miljoonaa kappaletta vuodessa.

(130) Viinin laatu näyttää olevan avaintekijöitä viinin kulutuksen kehityksessä yhteisössä. Pöytäviinien kulutus on laskenut huomattavasti, mutta laatuviinien kulutus kasvaa. Tätä yleishavaintoa on kuitenkin täsmennettävä: pöytäviineihin luokitelluista tuotteista sellaisiin viineihin, jotka ovat saaneet tarkan alkuperämerkinnän ("Vins de pays", "Landwein", "indicazione geografica tipica", "vins de cépage"), kohdistuu entistä suurempi kiinnostus ja niiden kulutus kasvaa. Lisäksi laatuviinien markkinaosuuksien kasvu kuvastuu myös tuotetuissa määrissä: viinivuosina 1992—1993 ja 1994—1995 niiden osuus tuotannosta kasvoi 30 prosentista 35 prosenttiin. Osa tästä kasvusta johtuu siitä, että entiset pöytäviinit luokitellaan nyt laatuviiniksi ([49]):

Taulukon tekstit:

Viinin kulutuksen kehitys EU:ssa (12 jäsenvaltiota)

Kulutus litraa/henkilö

VQPRD (laatuviinit)

VDT (pöytäviinit)

([48]) EYVL L 365, 31.12.1994, s. 10.
([49]) Euroopan komissio, maatalouden pääosasto, *Yhteinen maatalouspolitiikka 2000. Työasiakirjoja*. Kesäkuu 1998. (Viini), s. 37.

(131) Paristoalan kysyntä puolestaan tukee edelleen lyijyn kulutusta yhteisössä, mikä johtuu pääosin siitä, että lyijyakkujen kysyntä autoteollisuudessa kasvaa. Vuonna 1994 lyijyn kulutus akkualalla kasvoi noin 14 prosenttia vuoden 1991 tasosta, mikä vastasi noin 70:tä prosenttia ensimmäisen jalostusasteen lyijyn kokonaiskysynnästä ([50]). Akkuala on ainoa lyijyn loppukäyttäjä, johon kohdistuu vähemmän ympäristöpaineita, koska muut metallit eivät kelpaa tähän käyttötarkoitukseen.

(Tuhatta tonnia)

	1990	1991	1992	1993	1994	%
Akkuja	2 545	2 566	2 591	2 610	2 924	68

(132) Tämä suotuisa kehitys näkyy myös akkujen valmistajien tuloksissa. Varta-yhtymä ilmoittaa vuoden 1998 vuosikertomuksessaan, että Länsi-Euroopassa kotimainen kysyntä on kasvanut. Erityisesti Pohjois-Amerikan ja Euroopan markkinoilla autonakkujen kysyntä on kasvanut jatkuvasti ([51]).

(133) Alalla on paljon pieniä valmistajia. Yhteisössä on noin 30 sulattamoa / toisen jalostustason laitosta, ja niiden tuotanto on 5 000—65 000 tonnia yritystä kohden. Yritysten lukumäärä vähenee, koska suuret monikansalliset ja akunvalmistajien keskeisimmät ryhmät perustavat omia toimintojaan. Ramondínin suunniteltu tuotanto (aluksi 500 tonnia, vuonna 2001 1 600 tonnia) osoittaa, että kyseessä on marginaalinen valmistaja. Lisäksi Ramondín suunnittelee toimivansa alihankintaperiaatteella.

(134) Edellä esitetyn perusteella ja sillä edellytyksellä, että 25 prosentin nettoavustusekvivalentin enimmäismäärää noudatetaan, komissio katsoo, että verohyvityksen myöntäminen Ramondínille ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa vastakkaisella tavalla, ja voi siksi katsoa tuen yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Toisaalta verohyvityksenä annetun edun kokonaismäärään, joka ylittää 25 prosentin nettoavustusekvivalentin, ei voida soveltaa perustamissopimuksen 87 artiklan 3 artiklan c alakohtaa, koska kuten kansallisesta aluetuesta annetuissa suuntaviivoissa korostetaan, tuon rajan ylittävä tai alittava tuki ei enää takaisi sitä, että tuloksena oleva kilpailun vääristyminen ja aluekehitykselle tuesta saatava etu tasoittaisivat toistensa vaikutusta, ja sen vuoksi tuki on katsottava yhteismarkkinoille soveltumattomaksi. Tuen enimmäismäärä (nettoavustusekvivalenttina ([52]) ilmaistuna), joka voidaan tässä päätöksessä katsoa soveltuvaksi yhteismarkkinoille, on laskettava tavalla, joka noudattaa tuen kasaantumisesta annettuja sääntöjä ([53]).

(135) Sen tarkistamiseksi, että verohyvityksen soveltaminen noudattaa aluetukien enimmäismäärää, tuen kasaantumisesta annetut säännöt mukaan luettuina ([54]), Espanjan on esitettävä vuosittain kertomus koko siltä ajalta, jonka verohyvitys on voimassa.

VII.5 **Toimintatuet: veropohjan alentaminen**

(136) Komissio muistuttaa, että verotuet voidaan katsoa investointituiksi, jos investointi toimii veropohjana ([55]). Tässä tapauksessa veropohjan alentaminen ei kuitenkaan täytä näitä edellytyksiä, eikä se siksi ole investointitukea. Lisäksi se ei ole investoinnille myönnettävää työllistämistukeakaan, koska sen myöntäminen ei riipu perustettavien työpaikkojen määrästä. Verohyvityksen edellytyksenä olevat 80 miljoonan pesetan vähimmäisinvestointi ja vähintään 10 työpaikan luominen eivät johda siihen, että Ramondín Cápsulasille myönnetty veropohjan alentaminen katsottaisiin investointitueksi, koska vähimmäisinvestointia ja työpaikkojen luomista koskevia vaatimuksia ei lasketa tietyn investoinnin mukaan vaan ne ovat kynnysarvoja, jotka ylittävistä yrityksistä jotkut saavat veroedun. Ramondín Cápsulas olisi voinut luoda tuhat työpaikkaa, mutta veropohjan alennuksena saatava etu olisi ollut sama. Näin ollen investoinnin ja syntyvien työpaikkojen vähimmäismääriä ei voida pitää investoinnin määrästä laskettuina edun perusteina.

([50]) Panorama de la industria europea, 1997, s. 11—23.
([51]) 1998 Management Report Group and Varta AG, s. 9 (http://194.172.32.120/company/10years.html).
([52]) Nettoavustusekvivalentin määritelmä, ks. liite I asiakirjassa Alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat, joita lainataan alaviitteessä 9.
([53]) Alaviitteessä 9 lainattujen alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen 4.18 kohdassa tuki-intensiteetin enimmäismääriä sovelletaan tuen kokonaismäärään (i), kun tukea myönnetään samanaikaisesti useammasta aluetukiohjelmasta, ja (ii) tuen lähteestä riippumatta, olipa kysymys paikallisesta, kansallisesta tai yhteisön myöntämästä tuesta.
([54]) Ks. alaviite 53.
([55]) Ks. alaviitteessä 9 lainattujen alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen liitteen I alaviite 46.

(137) Komissio katsoo, että veropohjan alennus on katsottava toimintatueksi. Veropohjan tarkoituksena on vapauttaa Ramondín Cápsulas kustannuksista, joista se olisi joutunut vastaamaan tavallisissa oloissa osana tavanomaisesta toiminnastaan aiheutuvia kustannuksia. Näiden kustannusten alentaminen parantaa Ramondín Cápsulasin kannattavuutta, koska sen nettovoitto kasvaa (voitot verojen jälkeen).

(138) Kuten komissio on alueellisia valtiontukea koskevien suuntaviivojen ([56]) 4.15—4.17 kohdassa selittänyt, yrityksen juoksevien kustannusten alentamiseen tarkoitetut aluetuet (toimintatuet) ovat periaatteessa yhteismarkkinoille soveltumattomia. Tämänkaltainen tuki voidaan kuitenkin poikkeuksellisesti sallia alueilla, joilla voidaan soveltaa perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohdassa määrättyä poikkeusta, kun se on perusteltavissa tuen vaikutuksella aluekehitykseen ja sen luonteella ja kun tuen määrä on suhteessa niihin haittoihin, joita sillä pyritään lievittämään. Komissio toteaa, että Baskimaa ei kuulu perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin alueisiin.

(139) Näistä syistä on pääteltävä, että kyseiset toimintatuet, joihin ei voida soveltaa mitään perustamissopimuksessa määrätyistä poikkeuksista, ovat yhteismarkkinoille soveltumattomia.

(140) Tämä päätös koskee vain niitä verotustoimenpiteitä, joita tässä nimenomaan tutkitaan, eikä päätöksessä arvioida muita Álavan maakunnassa hyväksyttyjä erityisverojärjestelyin mahdollistettuja toimenpiteitä. Komissio pidättää itselleen oikeuden tutkia kaikki sellaiset toimenpiteet, jotka voivat olla tukea, ovatpa ne sitten yleisiä ohjelmia tai Ramondínia koskevia.

VIII **PÄÄTELMÄT**

(141) Niiden kysymysten osalta, joista komissio oli pyytänyt Espanjalta tietoja, komissio päättelee seuraavaa:

— Avustus, joka kattaa 8,55 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista ja jota ei tarvitse maksaa takaisin, myönnettiin Ramondín Cápsulasille Ekimen-aluetukiohjelman mukaisesti, jonka komissio oli hyväksynyt.

— Valtiontukea ei sisältynyt kauppaan, jolla Álavan kehitysvirasto myi Ramondínille 55 050 m^2:n kiinteistön Casablancan teollisuusalueelta Laguardiasta (Álavasta) hintaan 2 500 pesetaa/m^2.

(142) Perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen kohteena olleiden toimenpiteiden osalta komissio toteaa, että Espanja on myöntänyt sääntöjenvastaisesti ja perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohtaa rikkoen seuraavat tuet:

a) veropohjan alentaminen Ramondín Cápsulasin eduksi 5 päivänä heinäkuuta 1996 annetun maakuntalain (Norma Foral 24/1996) 26 artiklassa tarkoitettuna uutena yrityksenä;

b) verohyvityksen myöntäminen Ramondínille summasta, joka vastaa 45:tä prosenttia Álavan maakuntaneuvoston 21 päivänä lokakuuta 1997 tehdyssä päätöksessä 738/1997 määrittelemistä investointikustannuksista.

Tuki, joka mainittiin a kohdassa, samoin kuin osa b kohdassa mainitusta tuesta, ylittää tukien kasaantumista koskevia sääntöjä sovellettaessa Baskimaan aluetuille määrätyn enimmäismäärän (25 prosentin nettoavustusekvivalentti) ja on siltä osin katsottava yhteismarkkinoille soveltumattomaksi.

Jotta palautettaisiin se taloudellinen tila, jossa yritys olisi, jos sille ei olisi myönnetty yhteismarkkinoille soveltumatonta tukea, Espanjan hallituksen on toteutettava kaikki toimenpiteet, jotka ovat tarpeen näistä tuista aiheutuvan tuen peruuttamiseksi ja perittävä tarvittaessa tuet takaisin tuensaajalta.

([56]) Ks. alaviite 9.

Takaisinperimisen on tapahduttava Espanjan lainsäädännön määräysten ja menettelyjen mukaan. Takaisinperittävään tukeen sisällytetään korko alkaen siitä, kun tuki asetettiin tuensaajien käyttöön, tuen todelliseen takaisinperintään asti. Korko perustuu aluetukien avustusekvivalenttien laskennassa Espanjassa käytettyyn viitekorkoon ([57]).

Edellä b kohdassa mainittu tuen osa, joka tukien kasaantumisesta annettuja määräyksiä noudattaen ei ylitä Baskimaan aluetuille määrättyä enimmäisintensiteettiä, joka on 25 prosentin nettoavustusekvivalentti, on katsottava yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Sen tarkistamiseksi, että verohyvityksen soveltamisessa noudatetaan aluetukien enimmäismäärää, tuen kasaantumisesta annetut säännöt mukaan luettuna ([58]), Espanjan on esitettävä vuosikertomukset koko siltä ajalta, jonka verohyvitys on voimassa,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Espanjan Ramondín SA:lle myöntämä valtiotuki, joka muodostuu Ramondín SA:lle myönnetystä verohyvityksestä, joka vastaa 45:tä prosenttia 21 päivänä lokakuuta 1997 tehdyssä Álavan maakuntaneuvoston päätöksessä 738/1997 määritellyn investoinnin kustannuksista, on yhteismarkkinoille soveltuva siltä osin kuin se ei tukien kasaantumisesta annettujen määräysten nojalla ylitä Baskimaan aluetukien sallittua enimmäismäärää, joka on 25 prosentin nettoavustusekvivalentti.

2. Espanjan on esitettävä vuosikertomukset koko siltä ajalta, jonka verohyvitys on voimassa, jotta komissio voi tarkistaa, että Ramondín SA:lle myönnetty tuki vastaa tuen kasaantumisesta annettuja määräyksiä eikä ylitä Baskimaan aluetukien sallittua enimmäismäärää, joka on 25 prosentin nettoavustusekvivalentti.

2 artikla

Seuraavat Espanjan myöntämät valtiontuet ovat yhteismarkkinoille soveltumattomia:

a) Ramondín Cápsulas SA:lle myönnetty tuki, johon sisältyy vasta perustetuille yrityksille annettava veropohjan alennus, josta on säädetty 5 päivänä heinäkuuta 1996 annetun säädöksen Norma Foral 24/1996 26 artiklassa;

b) Ramondín SA:lle myönnetty tuki, johon sisältyy Ramondín SA:lle myönnetty verohyvitys määrästä, joka vastaa 45:tä prosenttia 21 päivänä lokakuuta 1997 tehdyssä Álavan maakuntaneuvoston päätöksessä 738/1997 määritellyn investoinnin kustannuksista, sen tuen osan osalta, joka tukien kasaantumisesta annettujen määräysten nojalla ylittää Baskimaan aluetukien sallitun enimmäismäärän, joka on 25 prosentin nettoavustusekvivalentti.

3 artikla

1. Espanjan on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 2 artiklassa tarkoitettujen ja tuensaajille sääntöjenvastaisesta maksetun tuen perimiseksi takaisin.

2. Tuki on maksettava takaisin viipymättä kansallisen oikeuden mukaisten menettelyjen mukaisesti, jos niissä mahdollistetaan päätöksen välitön ja tehokas täytäntöönpano. Takaisinperittävään tukeen sisällytetään korko alkaen siitä, kun tuki asetettiin tuensaajien käyttöön, tuen todelliseen takaisinperintään asti. Korko perustuu aluetukien avustusekvivalenttien laskennassa käytettyyn viitekorkoon.

4 artikla

Espanjan on ilmoitettava kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

([57]) Komission kirje jäsenvaltioille SG(91) D/4577, 4.3.1991. Ks. myös asia 142/87, 21.3.1990, Belgia v. komissio, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 21.3.1990, Kok. 1990, s. I-959.
([58]) Ks. alaviite 53.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Espanjan kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 22 päivänä joulukuuta 1999.

Komission puolesta

Mario MONTI

Komission jäsen